

Budapest 62
T. c. Postafiók 282.
Cs. p.
„Ujság” szerkesztősége

Ujság

16. évfolyam 63. szám

Szerkesztő:
André Dezső

Noviszád, 1935 március 15. péntek

Visszaállítják a monarhiát Görögországban

**Királyjelöltként György exkirályt és a kenti herceget
emlegetik — Kondilisz Hitler elvel szerint akar
kormányozni — Szerdán még csatározások
folytak a görög-bolgár határ közelében**

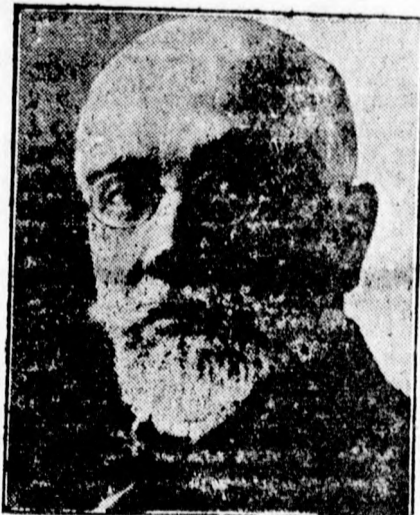
Bár a görög kormányzatok leverték a forradalmat, a tisztogatás munkája — úgy látszik — még nem ért teljesen véget. Szofiából azt jelentik, hogy

a görög-bolgár határon szerdán délután 3 órától egészen a sötétség beálltáig erős ágyú és gépfegyvertűz volt hallható. A görög határőrök közlése szerint a kormányzatok erős harcok vívtak a lázadó 4. hadtesthez tartozó 22. gyalogezredtel, amely még nem adta meg magát.

Számosz szigetén letartóztatták Szofulisz volt miniszterelnököt, aki Venizelosz kormányzása idején hosszú ideig a kamara elnöke volt.

Venizelosz Rhodosz szigetén

Rómából jelentik: Az olasz hatóságok Venizeloszt és feleségét, valamint három liberális görög politikust Rhodosz szigetén tartóztatták.

VENIZELOSZ

míg a többi menekült tisztet, politikust és hivatalnokot Scarpanto szigetén helyezik el. A kormány valamennyiüket menedéjjoggal bíró politikai menekülteknek tekint. Olaszországban szabadon járhatnak-kelhetnek, de az olasz hatóságok ellenőrzik tevékenységüket.

Kondilisz reformjai

Különböző külföldi forrásokból származó hírek úgy tudják, hogy Görögország

ujabb belső válság elé kerülhet. Kondilisz tábornok kijelentette, hogy

a görög kormány meg akarja erősíteni az államhatalmat és Hitler német kancellár példájára megkísérel, hogy új eszméket adjon a görög nemzetnek.

Politikai tekintetben a görög kormány programja nem tér el a Kondilisz majd Hitlerétől, — mondotta.

A királyság visszaállítása

Kondilisz tábornok közölte, hogy amikor a hangulat már lecsillapodott és a görög nép nyilatkozni akar az államforma kérdéséről, akkor a politikusoknak kötelességük lesz meghajolni a népakarat előtt. A kirándó választásokkal kapcsolatban az angol lapok értesülése szerint

alkalmat nyújtanak az országnak a királyság visszaállítása kérdésében való állásfoglalásra.

A londoni lapok úgy tudják, hogy

a görög kormány nagyobb része és a választók 70 százaléka királypárti.

Görögországban valószínűnek tartják a trón visszaállítását.

A párisi Le Jour szerint görög politika körökben arra számítanak, hogy

a monarchia visszaállításának kérdésében súlyos belpolitikai ellentétek merülhetnek fel.

A királypártiak egy része György volt király visszahívására gondol, az arisztokrácia azonban kedvezőbbben fogadná Kent hercegének, Marina görög hercegnő férjének trónraültetését.

Caldarisz köszönete a jugoszláv népnek

Athénből jelentik: Caldarisz miniszterelnök az Avala ügynökség athéni tudósítója előtt hosszabb nyilatkozatot tett és többek között a következőket mondotta:

— Boldog vagyok, hogy megállapíthatam, mennyire hasznára vált az országnak és a Balkán békének a Balkán egyezmény megkötése. A görög kormányt különösen meghatotta az a baráti és szívélyes magatartás, amelyet az összes európai államok főleg pedig a balkáni államok tanúsítottak iránta.

A nemes és bátor jugoszláv népközlőeménye minden rokonszenvével a görög nép felé fordult

s ezért a görög nép nevében teljes szívvel mondok köszönetet Jugoszlávia népének.

Ami nem valószínű

A Havas iroda athéni jelentése szerint

azt a 80 millió drahmát, amelyet a felkelő tisztek a görög nemzeti bank szerez és drámai fiókjainál felvettek, megtalálták.

Ugyanez a jelentés azt is tudni véli, hogy

Venizelosz rádiógramban közölte a görög kormánnyal, hogy visszatéríti azt a 10 millió drahmát, amelyet az állampénztárból felvett.

Venizelosz tudatta a kormánnyal, hogy ezt személyes adósságának tekinti.

Vancsa Mihajlovot halálra ítélte a bolgár hadbíróóság

A macedon forradalmi komité távollévő vezérének kívül még három alvezérének is halálra ítéltek

A múlt év május 19-e után alakult bolgár kormány kiméletlenül fellépett a macedon forradalmi komité tagjai ellen. A vezetők egy részét le is tartóztatták, de Vancsa Mihajlov a macedonok vezére Törökországba szökött és még ma is ott él.

A szofiai katonai bíróság lefolytatta a macedonok elleni egész vizsgálatot és ennek befejeztével Gornya Dzsujaján tárgyalást is tartott. Gornya Dzsujaján hét ottani földműves meggyilkolása ügyében hozott ítéletet a katonai bíróság. A szökésben levő Vancsa Mihajlovot, továbbá a tárgyaláson jelen levő Motikarov Ivánt, Prokuror Dimitrijét és Bucsinzki Sztójánt kötel általi halálra, míg Cvetkvv Ilját és Kartal Sztójánt életfogytiglani fegyházra ítélte. A többi vádlottakat felmentették a vád alól.

A most halálra ítélték közül Motikarovot eddig már kétszer, Prokurort pedig egyszer ítélték halálra, de kegyelem következtében mindig megszabadultak az akasztófától.

A sajnálatos okmány

Igy nevezte Sir Herbert Samuel az angol alsóházban a Fehér Könyvet, amely a fegyverkezési versenynek új lendületet adott. A könyv, amely a nemzetközi politika köreiben olyan nagy port vert fel, csak hivatalos elnevezése szerint fehér, természeténél fogva azonban a vér vörös színét viseli, mert a vérontás eszközeinek nemzetmentő jelentőségét domborítja ki a leszerelés ellen irányuló nyomatékmal. Nem a béke fehér zászlóját lobogtatja, aki az elretentés szükségességét hangoztatja.

A munkáspárt vezérszónoka kijelentette, hogy a Fehér Könyv ellentétben áll a Népszövetség szellemével és háborúra vezet. A beteg Macdonald helyett Baldwin választotta a Labour Party bizalmatlansági indítványát megokoló beszédre és kifejtette, hogy a Népszövetség ma még nem tökéletes szervezet, annélfogva, amíg a kollektív békerendszer nincs kiépítve, nincs egyéb hátra, mint a biztonság fegyveres őrzése. A konzervatív párt vezére a maga és táborá ideológiájának megfelelően sikraszállt — amellet az álláspont mellett, amely szerint az az ország, amely nincs a védelemre kötelező felkészülve, nem rendelkezik elég erkölcsi erővel, hogy szavát a világban érvényesítse. Ami aggasztó rejlik ebben a mentalitásában, annak eloszlására Sir John Simon vállalkozott, aki úgy nyilatkozott, hogy az angol kormány külpolitikájának alapja változatlanul a Népszövetség marad.

Mennyivel érdekesebb lett volna ez az alsóházi vita, ha maga Macdonald állott volna az ellenzéki támadások tüzeiben. Ha Baldwin védi a fegyverkezést, mint a nemzetvédelem nélkülözhetetlen módszerét, azon senki fenn nem akadhat, hiszen a konzervativizmus velejárója a hazafiság katonai ismérveinek előtérbehelyezése. A munkáspárt egykori vezére azonban, aki most a nemzeti kormány élén áll, már a világháború alatt letette a vizsgát a pacifizusból és azóta egészen addig, amíg pártjával nem szakított, valósággal papso ihletettséggé szöszölője volt a leszerelés nagy érdekeinek. A gondolkozásában vérbement metamorfózis megmagyarázása volna a fűszere az alsóházi vitának, amelyet a premier betegsége megfosztott legfőbb vonzóerejétől.

Mi indíthatta vajjon Macdonaldot arra, hogy a leszerelés szárnyaló szavú sürgetőjéből a fegyverkezés előnyeinek megértőjévé alakuljon át? Talán a német példa győzte meg arról, hogy minden ünnepélyes irázis ellenére a fegyverkezésben rejlik erő az egyetlen konkrétum, amely tekintélyt szerez és biztonszágerzetet kelt? Hol vannak azok a régi szép idők, amikor Ramsay Macdonald and his friend, Eduard Herriot Genfben közös erővel ütötték a béke vasát a liberális és progresszív felfogás üllőjén? Herriot baloldaliságát a németekkel szemben a francia nemzeti bizalmatlanság ellen-súlyozta, de Angliának a kontinensen nincs olyan érdekelttsége, amely a katonai szempontok predominalását igazolná. A franciáknak az a nemzeti intranzigenciája, amely a német demokráciát meddőségre kárhoztatta, szemmeláthatóan megnyihült és megegyezési készséggé lágyult a harmadik birodalom kibontakozása óta, talán azért, mert az egész Európát fenyegető katasztrófális veszély elhárítása szempontjából tarthatatlannak látszik az európai népek merev szembenállása. Amde miközben Franciaország hajlandósága a kiengesztelődésre egyre világosabbá válik, Anglia mindinkább eltávolodik attól az elvtől, amelyet ő képviselt a legszívósabban és a legkövetkezetesebben, hogy a világháború megoldását csak a leszerelés végrehajtása teszi lehetővé.

Macdonald politikailag tökéskíti betegsége, amely megkíméli őt attól, hogy volt pártiveiknek méltatlankodó szemrehányásait végighallgassa. Abból, hogy betegsége nem volt elég ok a Fehér Könyv kibocsátá-

Friss norvég csukamájolaj

literje üveggel 30.- din. a SOA drogériában

Németország nagyobb hadsereget akar, mint Franciaország

Simon külügyminiszter a keleti, közép-európai, légügyi és fegyverkezési egyezményekről tárgyal Berlinben

Németország azt kéri, hogy hadseregének létszámát a lakosság számarányához mérten emelhesse

Rómából jelentik: Az olasz sajtó teljesen tárgyilagosan foglalkozik Göring német légügyi miniszternek a légi haderőre vonatkozó kijelentésével. Németország fegyverkezése tény — írja a Corriere della Sera — ezzel számolni kell minden diplomáciai akciónak, mint amilyen például Simon angol külügyminiszter berlini útja. Mussolini az európai viszonyok rendezésével kapcsolatban már régóta hangoztatta, hogy abból a tényből kell kiindulni, hogy Németország fegyverkezik és a tényleges egyenjogúság megvalósítására törekszik.

Ha azt az időt, amelyet elméleti fejtegetésekkel vesztegettek el, a ténylegesen egyenjogú Németországgal való tárgyalásokra használták volna fel, jóval nagyobb utat tesznek meg a béke felé, mint amennyi a mai napig történt.

Londoni jelentés szerint angol politikai körökben nagyon valószínűtlennek tartják, hogy Anglia hivatalos előterjesztéseket tenne a német kormánynál azzal kapcsolatban, hogy Németország légi haderőt szándékozik szervezni. Az erről szóló értesítést — írja a Reuter iroda — a hatalmak légügyi berlini attasékai útján kapták meg s ezt az eljárást félhivatalosnak lehet tekinteni.

Londonból jelentik: A Times cikke szerint Simon angol külügyminiszter berlini tanácskozásának tárgya a következő 4 pont megvizsgálása lesz:

A locarnoi hatalmak számára javasolt légi egyezmény, a keleti egyezmény, a közép-európai egyezmény lehatósége és a fegyverkezési egyezmény, amely öt vagy tíz évre szólna.

Az angol miniszterek meggyőződése szerint mind a négy tárgyat egyidejűen kell megvizsgálni, mert ez összefüggő egészet alkot.

sának elhalasztására, következtetni lehet a kontinentális szempontokat abszorbeáló angol világirodalmi érdekek történelmi jelentőségére. Európa népei a szoros együttműködés politikájában kezdik keresni az utvesztőből kivezető Ariadne-fonalat és az egy más iránt érzett békehangulat alkalmas alapot ígér a leszerelési konferencia eredményeinek megteremtésére. Amde a szigetországot közelebből érdekli Amerika és Ázsia fegyverkezése, mint Európa szárazföldi hatalmainak békeorientációja. Roosevelt újjaépítési akciójával párhuzamosan folyik az Egyesült Államok haderejének tetemes kibővítése és a japán-kínai megértés legkedvezőbb esélyei sem tartják vissza Japánt attól, hogy szárazföldi hadseregét ép úgy, mint haditengerészetét megerősítse. Maga a Macdonald militarizmusa ellen kifakadó munkás

A Daily Herald szerint

az angol kormány elhatározta, hogy hajlandó a versaillesi szerződésnek korlátozó intézkedéseit semmissnek tekinteni, ha Hitler elismeri, hogy Nyugateurópa biztonságát nem lehet elválasztani Keleteurópa biztonságától.

Párisból jelentik: A Matin azt írja, hogy

az angol külügyminiszternek Berlinben nehéz feladata lesz.

Valószínű, hogy Simon külügyminiszter berlini útja előtt érintkezésbe lép a francia hivatalos körökkel is. Az Echo de Paris szerint

Németország visszatért a befejezett tények politikájához.

Francia hivatalos körökben biznak abban, hogy az angol külügyminiszter Berlinben kitart a londoni angol-francia megállapodások mellett. Az Echo de Paris értesülése szerint

a német kormány Simon külügyminisztertől majd azt kéri, hogy Németország hadseregének számerejét a német lakosság számához viszonyítva állapítsák meg.

Ha Németországnak ezt a kérését teljesítik, akkor Németország hadereje lényegesen felülmúlja majd a francia haerót.

Párison át érkező híradások szerint a német kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy

ebben az évben újra népszavazást rendez el valamely, még ezután megállapítandó kérdésben.

A népszavazással a Hitler Kormány igazolna akarja a világ előtt, hogy a német közvélemény változatlanul mögötte áll és támogatja politikáját. Berlinben valószínűnek tartják, hogy Hitler a fegyverkezés kérdésében fogja megszavaztatni a német népet.

párt is hajlamos arra, hogy szociális szemléletének megfontolásait a brit világbirodalmi politika követelményeinek rendelje alá. A munkáspárt volt vezére a szocializmus alapelveinek feladása után annál könnyebben győzhette le mindazokat a gatlásokat, amelyek egy izig-vérig nacionalista angol politika konzekvenciáinak levonásában fenyelezhettek volna. Szétfoszlottak a fegyvertelen békéről szőtt álmok és az utópiák ködét szétzavarja a valóság hűvös légáramlata. Macdonald is vállalja a felelősséget Baldwinak azért a megállapításáért, hogy a nemzet erkölcsi erejének legfőbb biztosítéka a fegyveres felkészültség. Milyen elgondolkodtató változása az időknek, hogy Macdonald odajegyzi a nevet egy ilyen sajnálatos okmány alá.

MENTOR

Reméljük hogy mindenki átérzi a mozgalom célját...

Gyűlnek az adományok a magyar tanítóképezdészek nyomorának enyhítésére

Vasárnapi számunkban közöltük dr. Deák Leónak, a jugoszláviai magyarsághoz intézett felhívását. Azóta nem mulik el nap, hogy Noviszádról, a közeli vagy legtávolabbi környékről ne érkezzenek adományok vagy megértéstől áthatott érdeklődések a beogradi magyar tanítóképezdészek ügyében. Mostmár bizonyos, hogy az első napok áldozatos lelkesedése nem csökken és erős a hitünk, hogy a további adományokkal sikerül biztosítani a Beogradban tanuló magyar tanítójelöltek további munkálkodásának lehetőségét.

A mai nehéz gazdasági helyzetben nem csekély az összeg, amire szükség van, de lényesen enyhül a feladat, ha anyagi tehetséghez mérten minden magyar részt vállal belőle.

Büszke örömmel állapítjuk meg, hogy az egynapon beérkező adományok összege napról-napra nem csökken, hanem emelkedik. Tegnap például.

910 dinár érkezett be szerkesztőségünkbe, a nemes célra.

Az adakozók:

Mészáros József (V. Kikinda)	300 dinár
Noviszádi Református Olvasókör	200 „
Koncz Dezső plébános (Uzunovicsevo)	100 „

Steiger-Kazal Béla (Noviszád)	100 „
H. Julia (Noviszád)	50 „
Balázs Pál (Szt. Becse)	50 „
Firány Péter (B. Topola)	50 „
Ozv. B. S.-né (Noviszád)	20 „
Ozv. Ueri Gergelyné	20 „
W. M. (Noviszád)	20 „

Összesen 910 dinár

A magyarság testvéri együttérzésébe vetett bizakodásunkat nagymértékben növeli az a körülmény, hogy a tegnapi adakozók legtöbbször is kifejezte azt a készséget, hogy

az adakozást havonta megismétli.

Az egyik adakozó kísérőlevelében ezeket ket írja:

„— Kérem, hogy a mellékelt összeget a beogradi magyar tanítóképezdészek részére továbbítani sziveskedjenek. Igaz nem nagy az összeg,

de reméljük, hogy mindenki átérzi a mozgalom célját

és hasonló tettelekkel igyekeznek a szükséges pénzt összedadni.“

Mi is reméljük, sőt bizonyosra vesszük, hogy a jugoszláviai magyarság most fellángolt áldozatkészsége egyik nemes és kiemelkedő fejezete lett kisebbségi életünknek.

—o—

Mit hallott Löbl Endre az ágy alatt?

Eltűnt a padlásról az 50.000 dinár értékű téli holmi

A szombori törvényszék Vodenlijics Janko hármas tanácsa szerdán tárgyalta Becker Vilmos 27 éves crvenkai munkás, Becker János 36 éves crvenkai munkás, Trebusz Daniló 27 éves szivaci nap- számos és Lakatos Laci 33 éves szivaci béres bűnügyét, akiket az ügyész betöréses lopással vádolt. A vádbeli cselekményt azzal követték el, hogy 1934 szeptember 29-én éjjel Sztariszivacon feltörték Löbl Endre szivaci földbirtokos autógarázsát és az ott elhelyezett ládából hat bundát, több télikabátot, 16 férfiföltényt, 40 férfingtonget, 10 alsóneműt, trikót, kesztyűt és különböző téli holmit elloptak körülből.

50.000 dinár értékben.

A szerdai főtárgyaláson mind a négy vádlott tagadta a terhére rótt büncselekményt. Igaz, hogy a csendőrség előtt beismerő vallomást tettek, de erre őket veréssel és tízpercenkénti hideg víz leöntésével kényszerítették. A vádlottak után Löbl Endre szivaci földbirtokost hallgatja ki a bíróság. Löbl Endre kijelentette, hogy amint öccse útján értesült a szálláson történt betörésről, rögtön a csendőrségre sietett és megtette a feljelentést. A gyanú a garázzsal szemközti lakó Lakatos béresre és barátaira, a korábban már lopásért elítélt Becker testvérekre és társukra Trebuszra esett. A gyanúsítottak kihallgatása után Löbl azt indítványozta a csendőrségnek, hogy hagyják a négy vádlottat egyedül s ő majd kilesi őket. Így is történt.

Löbl az ágy alá bujva kihallgatta, amint Trebusz Beck Vilmost kérdezte, hogy bevallotta-e a tettet.

Beck azt mondta, hogy részben bevallotta, mire Trebusz — szerinte — azt mondta volna:

— Mi együtt dolgozunk s a dolgokat, amit nem használhatunk, majd eladjuk.

Trebusz itt állítólag kijelentette, hogy a károsult ezer dinárt ígért neki, ha a tettet elárulja, de ő ezt kétezerért sem tenné meg. Itt hallotta Löbl, hogy az egész betörést bérese Lakatos készítette elő és szervezte meg. Hallotta amint Lakatos szemrehányást tett társainak, hogy a tettet miért vallották be, mire Becker kijelentette, hogy

a szombori törvényszéken majd visszavonja vallomását.

Kérdezték Beckert arra nézve is, hogy milyen dátumot mondott, aki szeptember 29-ét vallott be, mire társai kijelentették, arra a napra van alibijük. Löbl szerint a betörést csak a vádlottak követhették el.

A szembesítésnél a vádlottak továbbra is tagadtak. A bíróság kihallgatta Radoljevics L., Kalugyereszki Szt., Zlatanov Szvetisláv községi rendőröket, akik elmondották, hogy

a vádlottak előttük önként beismerték tetteiket.

s elmondották, hogy egyes holmikat, amit eltulajdonítottak, állítólag crvenkai cigányok vették meg tőlük egy lóért.

Nem verték és nem is öntözték a vádlottakat.

Burghardt Péter csendőrmester előtt is bevallották a tettet, csak Lakatos nem. Nem verték a vádlottakat. Szembesítésnél mindkét fél megmarad állítása mellett.

A délután folyamán több lényegtelen tanut hallgattak ki, majd a tárgyalást Löbl István és más tanuk kihallgatása végett március 20-ra halasztották.

—o—

Fényes nappal feltörték egy noviszád-központi dohánytözsédét

A tulajdonos a betörés feletti keserűségében sürgősen tul akar adni üzletén

Tegnap délután fél egy és félkettő között vakmerő betörés történt Noviszád központjában. A nagyon bátor tettesek kihasználták azt az egyóránnyi időt, amíg a tulajdonos ebédelni volt és behatoltak

a három oldalról is üveggel ellátott dohánytözsédébe.

Bauer Anton bácsi származású dohánytözsédés tegnap délután fél 1 órakor lezárta a Katolikus Porta 3. szám alatti, sarki üzletét. Mivel csak rövidebb időre távozott,

a vasredőnyt nem húzta le, mindössze az üvegajtó zárjában forcsította meg kétszer a kulcsot.

Annál nagyobb volt azután kellemetlen meglepetése, amikor egy órával később visszatért s az üzlet nyitott ajtaja előtt rendőrt és csődületet talált. Csakhamar megállapították, hogy

betörő járt a dohánytözsédében s mintegy 1000 dinárnyi értéket vitt magával pénzben és áruban.

Bauert annyira elkésérítette a betörés, hogy kijelentette, hogy sürgősen eladja a dohánytözsédét, sőt

rövidesen megkezdte az erre vonatkozó megbeszéléseket is.

A rendőrség erélyes nyomozást indított a vakmerő tettesek elfogatására.

Ha'álra ítélték Szpászics pakaj pravoszláv plébános gyilkosát

A pozsegi törvényszék kötél általi halálra ítélté Ivancsevics Bránkot, fivérét Ivancsevics Danilót pedig életfogytiglani fegyházra, ítélté mert meggyilkolták Szpászics pakaj pravoszláv plébánost, annak gazdasszonyát és két éves kis unokaöccsét. Az ítélet kihirdetése után a halálraítélt az örültet szimulálta.

Szplitben fogták el a petrovgrádi betörőket

Petrovgradról jelentik: A petrovgrádi rendőrség már több ízben letartóztatta és különböző lopások miatt számtalanszor bíróság elé állította Serbán Demeter és Molnár István petrovgrádi suhanecokat. Legutóbb özv. Hacker Ignác ellen követelt el rablótámadást.

A rablótámadás után a rendőrség letartóztatta őket és a büncselekmény beismerése után átadta a vizsgálóbíróknak. Radoljevics Milorad vizsgálóbíró a kihallgatás után szabadlábra engedte a kis, koru bűnözőket, amikor azonban másodszer is kihallgatásra idézte be őket, a suhanecoknak nyomuk veszett. Köröző levelet adtak ki ellenül, amelynek alapján a szpliti rendőrség elfogta a szökevényeket. Serbánt és Molnárt erős fedezettel Petrovgradra szállítják, ahol több betörés és egy rablótámadásért kerülnek a bíróság elé.

Kiutasítottak Olaszországból egy német ujságiról

Dortmundból jelentik: A Westfälische Zeitung közli, hogy római levelezőjét Arnim Richárdot az olasz belügyminisztérium kiutasította Olaszország területéről. A kiutasítással azzal indokolják, hogy a tudósító az olasz abesszin vizsályról igen egyoldalú és a tárgyilagosságot nélkülöző beszámolókat küldött lapjának.

Ujítsa meg előfizetését!

Hogyan fejleszthető Sztari Becsei gazdasági élete?

Kiváló közéleti személyiségek és közgazdászok nyilatkozatai

Dr. Balassa Pál.

a becesei Polgári Önségélyző Szövetkezet igazgatója, a sztari-becesei magyarság vezetője, aki kitűnően ismeri a város összes problémáit, a következőket mondta:

— Bece község földművelő területen fekszik, a nép jövedelmi forrása kizárólag a földművelés, aki tehát itt a gazdasági helyzetet javítani akar, annak csak a termények jó áron való értékesítése lehet a legfőbb gondja. Ennek előfeltétele a gazdasági termények szabad értékesítése úgy a bel-, mint a külföldön. A vasúti teheráru-díj-szabásnak olcsóbbnak kell lennie. A Bece-re vezető országutak kikövezendők, a rakpart kiépítendő, azonkívül a hidat fel kell építeni. Ha a mañnok gyűjtőforgalmi adóját megszüntetnék, öt nagy exportmalmunk teljes erővel dolgozhatna. A földadónak a békebeli értékre való átszámítása hatalmas tényezője lenne a javulásnak. A Prizád a terményértékesítés nyüge és ezért mint idejé mult intézmény eltörölendő. Ha ezeket a kérdéseket megoldanák, a többi baj megszüntetése már magától menne... Persze ehhez idő és erős kar szükséges.

Sztaniszlavjevics Marko

Sztari-becesei legnagyobb, modern fodrászüzletének tekintélyes tulajdonosa az alábbiakban foglalta össze véleményét:

— A fodrászipar szempontjából érdekünk, hogy szakmánkban állandóan tökéletesítsük magunkat és vendégeinket minél nagyobb kényelmet biztosítsunk. Nagy bajunk az, hogy iparendély nélküli borbélyok házalva dolgoznak és ezzel bennünket, adófizető iparosokat megkárosítanak. Ezt a kontármunkát a hatóságoknak meg kell akadályozni, mert ezek a zugiparosok az államnak is kárt okoznak. Egyébként... szükséges a tiszai hid...

Böresök Imre

tekintélyes vendéglős, a Böresök féle modern kávéház és étterem tulajdonosa igen röviden határozta meg az általános szükségleteket:

— El kell törölni az adósságokat...

Darvas László

ismert gép, olaj és fakereskedő:

— Le kell szállítani a behozatali vámkat. Többek között a mezőgazdasági gépek a vám miatt drágultak meg annyira, hogy a földműves nem tudja megfizetni. Oda jutottunk, hogy a földműves már az ekét, a legelemibb mezőgazdasági szerszámot se tudja megvásárolni.

Balog Sándor

tekintélyes harisnya és kötőtáru kereskedő:

— Sztari-becesei Középbácskának mindig virágzó központja volt, azonban a pénzüke most nagyon lecsökkentette forgalmát. Tiszahid kellene és a Bánáttal való közvetlen vasúti összeköttetés, amely új ére lenne gazdasági életünkben.

Stréf János

tekintélyes rövidárkereskedő is hasonló véleményen van:

— A tiszai hid annyira szükséges, hogy én is hozzájárulnék a felépítéséhez egy e-

rőmhöz mért összeggel. A hidat a bánátiak is éppen úgy kívánják msint mi.

Weigner Károly

ismert és neves köfaragó nagyiparos a következőket mondta:

— Harmincöt esztendeje dolgozom már ebben a szakmában, de még ilyen rosszul sohasem ment. Az alacsony termény és átlatárak az okai mindennek. Tessék elképzeini: a mult heten kilogrammonként 2 dinárért adtam el szarvasmarhát. En mindig a lehető legjobbat igyekeztem adni a vevőimnek és én voltam az első nálunk, aki 15 évvel ezelőtt nyers állapotban hozattam a svéd fekete gránitot, amivel a kidolgozott svéd fekete gránit behozatalát kiszorítottam az országból, azonban hiába minden, a rossz helyzet ellen egy ember semmit sem tehet.

— Egyébként Beceben igen kellemes a társadalmi élet, mert itt nemzetiségi vagy vallási ellentétek sohasem háborították a lakók nyugalmát.

Weigner Károly nemesak Sztari-becesei és környékét látja el művészi kidolgozású márvány sír és egyéb emlékekkel, hanem ugyiszólván az egész ország területére re kiható üzleti összeköttetése van. Fiókgyára és üzlete van Beogradban, valamint Noviszádon, de a tengerparttól és más távolabbi vidékekről is gyakran felkeresik kényesebb kidolgozó t igénylő megrendelésekkel. A tervrajzokat maga Weigner készíti elsőrangú művészi ízléssel és tökéletes szak szerűséggel.

Weigner gyártelepe Sztari-becesei főúccán fekszik, az állomáshoz közel. Az épület nek nem is gyár külseje van: kecsesen díszített tornyos kastélynak, vagy nyaratónak nézne az ember. Az udvaron hatalmas nyers fekete gránittömbök, amelyeket egyenesen Svédországból szállítottak és amelyeknek csupán szállításuk vagononként 25 ezer dinárba került. A gránit és márványtömböket acéltörmelék segítségével fűrészelik, majd a kisebb tömbökből a munkások vésséssel kialakítják a műemlék durva formáját. A gránit olyan kemény, hogy min-

den kalapácsütésnél centiméteres szikrákat vet. Az igazi megmunkálás csak azután következik: különböző villamos gépek segítségével simítják (a kényesebb részeken kézi erővel), vegyi összetételű anyaggal fényesítik, amíg tükörfényes nem lesz. Azután jön csak a művészi faragás, betüvésés.

A céget Boldogult Egyesítő Vitéz Alekszandar király egyszer a Szent Száva rend V, egyszer pedig a Szent Száva rend IV. osztályával tüntette ki az ipar fejlesztése terén szerzett érdemeiért.

Az üzem csak fél erővel dolgozik, még is 25 embert foglalkoztat... Serényen folyik a munka és az országoshírű gyár raktárában egyre szaporodnak a szebbnél szebb, klasszikus és modern stílusú, ébenfaszinű gránit és fehér carrarai márvány műemlékek... Gyönyörűen világítanak a fehér jugoszláv márványok, de vevő alig akad... Pedig a svéd gránit ezer évig is eltart és mindig, egy örökkévalóságig megtartja fényét... Exegi monumentum aere perennius...

Sztari-becesei ismert közéleti személyiségeinek, kereskedőinek, iparosainak és gazdálkodóinak jó része elmondotta véleményét a város fejlesztéséről. Hadd álljon most itt válaszul Becesei egyik legilletékesebb vezetőjének, Lalin Jovan főjegyzőnek nyilatkozata:

— Sztari-beceseinek a régi időkben sok jövedelme volt és ennek arányában számos intézményt is kellett eltartania. Az agrárreform végrehajtása után a község élesett jövedelmeinek nagyrésztétől, de a régi intézmények megmaradtak, sőt még egész sorozat új feladat terhe hárult rájuk.

— Becesei terménykivitele nagy. A terményeknek a hajókba való berakása a legnagyobb nehézséggel történik, mert rakpartunk nincs. Ki kell építeni a rakpartot és az odavezető utat, valamint ki kell kövezni a Kralya Petra uccával párhuzamos két utcát is, hogy a forgalmat a Kralya Petra uccáról azokra tereljük. Több új utcát is szükséges hasítani. Időszerű modern vágóhidat kell építenünk, azonkívül egy kórházat is, amelyet az új községi törvény előír. Mindezeknek a feladatoknak elvégzésére új jövedelmi forrásra kell bukkannunk és ez csak a fogyasztási adó bevezetése lehet. (Az eddigi vámkapuk csupán a kövezetvám beszedésére szolgálnak.) Ha a fogyasztási adót bevezetik, akkor a község építhet és ebben az esetben megoldódnak a helyi szociális és gazdasági problémák, ami a szebb jövő beköszöntését jelenti. A községi képviselők egy része hiva a fogyasztási adó bevezetésének... Azután ha még Becesei a tiszai hidat is megkapja, akkor igazi gazdasági gócponttá válik.

—o—

A noviszádi kamara az édesvízi halászat ügyében konferenciát hívott egybe Apatinba

A konferenciát március 25-én tartják meg az apatini halász cég helyiségeiben

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara területén az édesvízi halászat igen fontos és jelentős közgazdasági ág, amely számos családnak biztosítja a megélhetést. Az utóbbi években az édesvízi halászat igen súlyos helyzetbe került, amint ez a halászok gyűlésein elhangzott beszédekből és elfogadott javaslatokból is megállapítható.

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara épen ezért össze akarja gyűjteni és feldolgozni az édesvízi halászatra különösen a dunamenti halászatra vonatkozó összes adatokat, hogy azok lelkiismeretes áttanulmányozása után az illetékes hatóságoknál megtehesse a szükséges lépéseket a halászat fejlesztésére, különösen pedig az édesvízi halaknak a hazai és külföldi piacokon történő elhelyezése érdekében.

A noviszádi kamara terve megvalósítása érdekében március 25-re, hétfőre székességi meghívást küldött össze. A megbeszélést március 25-én,

hétfőn délelőtt 10 órai kezdettel tartják meg az apatini halászcég helyiségeiben. A konferencia napirendje a következő:

1. A noviszádi kamara területén az édesvízi halászat mai helyzete és azok az intézkedések, amelyekkel az édesvízi halászatot fenn lehet tartani és tovább fejleszteni.
2. A halászati törvény tervezetének megvitatása.
3. Az édesvízi halak belföldi eladása és kivitele.
4. Az édesvízi halak szállításának díjtételei.

A kamara erre a megbeszélésre meghívta a következő intézményeket: 1. A földművelésügyi minisztérium állattenyésztési osztályát, 2. A dunabánság mezőgazdasági osztályát, 3. A beljei állami birtok halászati központját, 4. A központi halászati szövetkezetet, 5. Az apatini kereskedők egyesületét és 6. Az érdekelt exportőröket.

Élelfogytiglani börtönre ítélték Rintelent

Bécsből jelentik: A Rintelen perben esü törtökön befejezték a bizonyítási eljárást, majd az államügyész tartotta meg egyórás vádbeszédét. Hangoztatta, hogy

Rintelen nemesak tudott a puccstervekről, de azokhoz hozzá is járult.

Az államügyész arra kérte a bíróságot, hogy tartsa fenn az eredeti vádindítványt, amely a hazaárulás büntetében való közvetett részvételről szól. Ezután a védő szólalt fel, aki sorra vette az egyes vádpontokat és Rintelen ártatlanságát hangoztatta.

Az utolsó szó jogán Rintelen is felszólt. Meggyőződéséért mindig is álltam sikra — mondotta. — Programom az összes néprétegek összefogása volt és

arra törekedtem, hogy Németország és Ausztria között gazdasági, erkölcsi és kulturális együttműködés jöjjön létre.

A jó egyetértés megteremtésére törekedtem a két ország között. Ez volt a vezető eszméje Seipelnek, a nagy osztrák kancellárnak is. A tárgyalás nem hozott semmiféle bizonyítékot bűnösségem mellett és nyugodtan várom az ítéletet.

A katonai törvényszék 3 óra 45 per. kor hirdette ki ítéletét.

A törvényszék Rintelent élelfogytiglani súlyos börtönre ítélte.

Az ítéletet Rintelen közönyös arccal vette tudomásul.

Nagy tömegek vesznek részt a szubotícai férfikongregáció Szent József kilencedén

A szubotícai férfikongregáció, — mint már jelentette a Reggeli Ujság — a katolikus akció során a Szent József kilenced ünnepeinek keretében belül céljait tűzte ki Szubotica katolikus társadalmának felvilágosítását és a modern koreszmékkel való kapcsolatainak kimélyítését. Ennek érdekében előadásorozatot tartanak a Szent György templomban és a legaktuálisabb kérdéseket világítják meg a szószékről.

A férfikongregáció Szent József kilencede március 10-én, vasárnap kezdődött Hegedűs Benjámin plébános magas szellemű megnyitásával és azóta a legjobb hítszónokok ismertetik a hívők előtt az aktuális, korszerű kérdéseket. A szubotícai hívők nagy megértéssel fogadták és

mindent nap igen nagy számban keresték fel az előadásokat, a szónokok fejt getéseit a legnagyobb figyelemmel hallgatták végig.

A Szent József kilenced keretében ma, pénteken, március 15-én „Amit irigyelnek tőlünk“, március 16-án „A halál után élet vagy megsemmisülés“, 17-én „Szentek, vagy tudósok“, 18-án pedig „Munka, vagy áldás“ a témája az egyházi előadásoknak.

A Szent József kilenced ájtatosságai minden este félnyolcór kezdődnek, hogy azok is, meghallgassák az egyházi szónokok aktuális fejtegetéseit, akiket elfoglaltságuk napközben akadályozna az ájtatosságokon való részvételben.

Nem rendelik el a meggyilkolt maliigyosi öregasszony holttestének exhumálását

A szubotícai vizsgálóbíró kihallgatta az orvosokat

A maliigyosi rablógyilkosság ügyében befejezéshez közeledik a vizsgálat. Miután Paróczy Benjámin egyedül, tanuk nélkül követte el bestiális tettét, így csupán néhány szomszéd kihallgatására lesz szükség a részletek körülmények tisztázása érdekében. Jv. k. Szever vizsgálóbíró

esőtörtök délelőtre kihallgatásra idézte be a maliigyosi orvosokat, akik felboncolták özvegy Maromka Jánosné holttestét, valamint a szubotícai törvényszéki orvosszakértőket.

Az orvosok kihallgatása azért vált szükségessé,

mert a boncolás során nem volt határozott szakvélemény arról, hogy Maromka Jánosné erőszakos halállal halt meg, mivel a holttesten néhány véralfutási foltot kívül semmi sem árulta el a bűntényt.

Zvekiés vizsgálóbíró kihallgatta dr. Tóth Árvai Márk és dr. Marton Sándor maliigyosi, továbbá dr. Rukavina Jozsif és dr. Pečovics Szepean szubotícai orvosokat, akik összegeztek szakvéleményüket és együttesen azt a megállapítást díktálták jegyzőkönyvbe, hogy az özvegy Maromka Jánosné nyakán talált foltok határozottan tanusítják, hogy az idős asszonyt megfojtották.

A 80-as számú bérkocsis titka

Éjjeli mulatás után cipő nélkül, egy tiákeben találták meg a noviszádi aranyifjúság vöröshaju kedvencét

Prodánovics Vása noviszádi bérkocsis 80. számú bérkocsijával tegnap hajnali cserkészése közben félnegy órakor eljutott a Centrál szállodáig. Benézett a vendéglőbe, nincs benne vendég, aki

hajlandó lenne kocsin hazamenni. Egy ideig a vendéglőben maradt a bérkocsis, majd kiment az utcára megnézni, hogy rendben van-e a kocsija. Nagy volt azonban meglepetése, amikor

a kocsiban egy elegánsan öltözött alvó nőt talált.

De még nagyobb volt a meglepetése, amikor észrevette, hogy a nő lábán nincsen cipő. Keltegetni kezdte vendégét, de a nő nem ébredezett, ekkor már látta a bérkocsis, hogy öngyátsága valahol alaposan felönthetett a garatra, mert magyarul szölv „tökrészeg“ volt. A nagy ébresztésre oda-jött egy rendőr is, aki a hölgyben egy állami hivatal volt tisztviselőnjét ismerte fel. A rendőr is ébreszteni kezdte a noviszádi aranyifjúság kedvencét, de öngyátsága, csak nagy nehezen ébredt fel és akkor irgalmatlan patáliát csapott, hogy társasága ilyen csúnyán bánt vele, először lejtatta, azután beültette a kocsiba, arra vonatkozólag azonban nem tudott felvilágosítást adni, hogy

hova lettek a cipői?

Öngyátsága azonban olyan állapotban volt, hogy a rendőrség szükségesnek látta bevitetni az örszobába, ahol lefektették, hogy kialudja mámorát. Mély álmából csak a délelőtti órákban ébredt fel és ekkor elmondta, hogy a noviszádi aranyifjúság néhány tagjának társaságában mulatott, leittatták, de hogy miként került a bérkocsiba nem tudja. A tegnap éjjeli kaland után valószínű, hogy a tréfa elkövetői kiestek öngyátsága kegyéből.

Dr. Kozsulj középítészeti miniszter tegnap Noviszádon tartózkodott

Dr. Kozsulj középítészeti miniszter, aki két napot a volt Vojvodina területén töltött el inspekciós uton, szerdán este autón Szubotícáról Noviszádra jött. A miniszter az éjjelt Noviszádon töltötte, tegnap délelőtt felkereste a bánág tehnikai ügyosztályán Gasparini osztályfőnököt, akivel aktuális kérdésekről beszélt. Délben felkereste a minisztert Mitoszavljevics P. Koszta a noviszádi kereskedelmi és iparkamara elnöke és Dungserszki Gyóko nagyiparos. Dr. Kozsulj miniszter utána látogatást tett Vasovics Milojko dunai bannál, majd autón elutazott Beogradba.

Petrovgrad gyászolla Pupin Mihajlót

Szerda délután terjedt el a hír Petrovgradon, hogy Pupin Mihajló, a híres fizikus és feltaláló, a columbiai egyetem tanára meghalt. Pupin Petrovgrad város közgyűlése kulturális és nemzeti érdemeinek elismeréséül 1921 szeptember 25-i ülésén a város díszpolgárává választotta és az erről szóló díszpolgári oklevelet el is küldte Pupinnak. Berberszki Gyurica polgármester rendeletére

a városi épületekre kitétték a gyászlobogót és a város nevében részvétlávratot küldtek az elhunyt világhírű tudós családjának.

Miután tehnikailag lehetetlen, hogy a város a temetésre koszorút küldjön, a város koszorúmegváltásáról a legközelebbi városi képviselőtestületi ülésen határoznak. Gyászlobogó leng a petrovgradi kereskedelmi és gyáripari kamara épületének a homlokzatán is, mert Pupin dísztagja volt a petrovgradi kereskedelmi, ipari és gyáripari kamarának.

Pupin Mihajlót rokon kötelekek is fűzik Petrovgradhoz. Az elhunyt tudós közeli rokonságban volt a petrovgradi Oltyán és Terzin családokkal, azonkívül rokon kötelekek fűzik Berberszki Gyurica polgármesterhez és dr. Sztajics Jovan volt polgármester feleségéhez.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejnnyomás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József“ keserűviz gyorsan megelénkíti a gyomor és a belek működését, az emésztést rendbe hozza, megszabadítja az embert kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást terem. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggüzkuránál is igen jó eredménnyel alkalmazza.

Kétezer-szentai katolikus hívő kéri Budánovics püspöktől

a szentai belsővárosi hitközségi képviselőválasztás kiírását

Szentáról jelentik: Néhány hét hiján egy éve annak, hogy a szentai belsővárosi katolikus hitközségi képviselőtestület megszünt működni. Az időközben megtartott választásokat az egyházi hatóság megsemmisítette; a választó bizottságot a múlt év végén feloszlatta, a tervezett direktorium megalakítását pedig a kiszemelt tiz hitközségi tag hiúsította meg, amikor egyikük sem vállalta a direktóriumi tagságot. Így

a belsővárosi katolikus hitközségnek jelenleg semmi fős szerve nincs amely a törvény és szabály értelmében a szentai vezető hitközség ügyeit intézné.

Ezen szabályellenes állapotnak hátrányait és kellemetlen következményeit azonban nemcsak a szentai belsővárosi hitközség érzi és viseli, hanem a belsővárosi hitközségi interregnum miatt az alsóvárosi, munkástelepi és felsőhegyi hitközségek is megszenvedik, habár ezeknek a hitközségeknek szabályosan megválasztott és megerősített képviselőtestületük van. Ugyanis a négy városi hitközség együttesen intézi gazdasági ügyeit és együtt szavazza meg az évi költségvetést. Mivel a múlt év decembere óta semmiféle törvényes szerve nincs a belsővárosi hitközségnek,

a szentai négy r. kat. hitközségnek mindeztideig nincs az 1935. évre meg szavazott költségvetése.

A másik három hitközség vezetősége ugyanis még december elején szolidaritást vállalt a belsővárosi hitközség választói bizottságának azon elvi álláspontjával, hogy

csak a megválasztandó belsővárosi hitközségi képviselőtestületnek lesz joga a költségvetést megszavazni

és belsővárosiakkal együtt kérték, hogy az egyházi hatóság rendelje el a választásokat, mert különben az összes szentai katolikus hitközségek exlexbe jutnak.

A választások elrendelése elmaradt és így

a mai napig a szentai katolikus hitközségek exlex állapotban vannak.

A belsővárosi hitközség állásfoglalását a hitközségi választásokra vonatkozólag december elején kezdte a Reggeli Ujság ismertetni. A teljes jogi természetű fejtegetésre az egyik szentai heti lapban személyeskedésektől és sértegetésektől hemzseggő, álnév alatt megjelent cikkek egész áradata volt a felelet azok kevesek részéről, akik azt hangoztatták, hogy az egyházi hatóságnak joga van a belsővárosi hitközség autonómiáját felfüggeszteni, illetőleg megszüntetni. Különböző álnévek alatt napvilágot látott cikkekben különböző ürügyeket hoztak fel az egyházi hatóság eme jogának alátámasztására.

Hangoztatták, hogy az egyházi hatóság adta a szabályzatot, tehát az meg is másíthatja avagy vissza is veheti az adott jogot. Majd más alkalommal arra hivatkoztak, hogy az előbbi időben a plébánia-javadalom eladósodott. Hivatkoztak arra is, hogy a hitközségnek tetemes adóssága van, és így az egyházi hatóságnak kell kezébe venni a hitközségi képviselőtestület helyett a plébánia és a hitközség ügyeit. A leggyakrabban hangoztatott vád azonban a három hónapig tartó hírlapi vitában az aulikusok részéről az volt, hogy a belsővárosi hitközség régi vezetősége, a választó bizottság megtagadta az engedelmisséget az egyházi

hatósággal szemben és vele szemben tiszteletlenül viselkedett.

A belsővárosi hívek álláspontját védők azonban

az összes felhozott vádakat megcáfolták, az ürügyek alaptalanságára rámutattak és okmányokkal igazolták, hogy ha az egyházi hatóságnak az egész bácskai egyházi területen joga is lenne (ámbar ez szintén nagy és nyílt kérdés, amely jogászai részről volna megvitandó és eldöntendő), arra, hogy az egyes hitközségek autonómiáját elveszítse, a régi tiszai koronai kerülethez tartozott kilenc községben és pedig Martonoson, Szta. Kanizsán, Szentlán, Adá, Mofon, Petrovoszeon, Szt. Becejen, Bačkogradistén és Szobrában ezt nem teheti, mert egy 1877-ből származó királyi adománylevél ezen községekben a katolikus hitközségekre bízta a kegyuri jogok gyakorlását és kegyuri kötelességeik teljesítését hitközségi képviselő-testületeik révén.

Tehát ezen községekben a katolikus hitközségeknek választott hitközségi képviselő testülethez való joguk nem tisztán az 1924 óta érvényben levő hitközségi szabályzatokon alapszik, amelyeket a belügyminiszter jóváhagyása alapján az egyházi hatóság adott a híveknek és amelyeket a hitközségek elfogadtak, hanem a kegyuri jogokat és kötelességeket szabályozó királyi adománylevelen, amelyet

sem a hívők, sem az egyházi hatóság egyoldalulag meg nem másíthat sem hatályon kívül nem helyezhet.

Mínt hogy az autonómiához való jog el-

vitatói a vita során többször azt hangoztatták, hogy tulajdonképpen csak néhány régi hitközségi vezető ember ragaszkodik az autonómia fenntartásához és csak azok követelik a belsővárosi hitközségi választások sürgős kiírását, az egész városban

mozgalom indult meg a hívek között, hogy a hívek ezrei bizonyítsák aláírásukkal, hogy kívánják az autonómia visszaállítását és a belsővárosi hitközségi képviselőválasztások mielőbbi elrendelését és megtartását.

A belső és alsóvárosban, a munkástelepen és Felsőhegyen szorgalmasan kezdték gyűjteni az aláírásokat az alábbi kérvényhez:

Főtisztelendő

Bácsi Egyházi Hatóság

Szubotica.

Alulírottak mély tisztelettel kérjük a Főtisztelendő Egyházi Hatóságot, hogy Szentán a Szent István plébánia területén levő hitközségben a hitközségi választásokat a legrövidebb időn belül elrendelni és lefolytatni méltóztassék.

Kérésünket azzal indokoljuk, hogy a belsővárosi hitközségi képviselőtestület megalkulása nélkül a hitközségi élet megvan, bénítva, és így nem gyakorolhatja a kegyuraságból eredő jogait és saját hibáján kívül nem teljesítheti kötelességeit.

Szentán, keltezés.

Aláírások.

Harmáthalom gyűjtőiben kétezer szentai katolikus hívő kérte sajátkezű aláírásával az egyházi hatóságot a választások kiírására.

A város minden részén készséggel irták alá az íveket, nyilvánvalóan jelölve annak, hogy

a katolikus szentai nép igenis ragaszkodik a hitközségi autonómiához. A kérvényeket a gyűjtők kedden adták fel postára az egyház hatóság címére.

A szentai katolikus körében nagy érdeklődéssel várja mindenki, hogy a hívők kérelmére el fogja-e rendelni az egyházi hatóság a régóta várt képviselői választásokat.

Rodics Rafael beograd-szmederevői érsek pásztorlevele

A napokban jelent meg Rodics Rafael beograd-szmederevői érsek, bánati apostoli kormányzó pásztorlevele. Nagy, de végzetel teljes időket élünk. Irányítsuk csupán futólag szemünket a világra és népeire s meg fogunk győződni, hogy a világ ijesztően háborgó tengerhez hasonlít, amely szüntelen fenyeget, hogy hullámaival elnyelje. A világ béke után epedez és nem adódik béke. Nincs az emberek között megbékéltség, megelégedettség, nincs bizalom, minden felkavarva, minden megrendítve, minden állandó lázban és vonaglásban gyötrődik. Alig csillan a fénynek és reménységnek egy sugara a jobb időkre, ime, azonnal sötét fellegek tornyosulnak, hogy a legkülönbözőbb veszélyekkel fenyegetsenek.

Párhuzamosan mégis a komor idővel az isteni gondviselés minden keresztény léleknek a vigasztalás és lelki öröm napjait is osztogatta. — Így kezdődik az érsek pásztorlevele. Rodics Rafael érsek azután az eucharisztikus kongresszusoknak a lelki élet fejlődéséről történt hatásáról szól, mert a kongresszusokon meghallhatott prédikációkból és előadásokból gyümölcsként gyűj-

tik egybe a valódi keresztények az erényes élet törvényeit. A vasár- és ünnepnapok megtartásának szükségességét hangoztatja továbbá során a pásztorlevél, amely a husvétit gyónást és áldozást a legmelegebben ajánlja a híveknek, mert ez minden keresztény és lelki élet számára a két legfontosabb és leglényesebb kötelezettség. Kéri a híveket, hogy minél gyakrabban járuljanak a Legméltóságosabb Oltáriszentséghez különösen súlyos betegségekben minden keresztény kérje a haldoklók szentségeit, mert „szörnyűséges dolog az élő Isten kezébe hanyatlni“.

A pásztorlevél végén felhívja híveit, hogy minden plébánia területén alapítsanak vallásos egyesületeket és társulatokat, amelyek szabályai szerint rendezzék a hívők életüket, mert így fogják a leghelyesebben dicsőíteni az Eucharisztikus Üdvözítőt, országát a földön terjeszteni és lelküknek elévülhetetlen kincseket szerezni.

Flzessen elő a Reggeli Ujságra

HIREK

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kralya Petra 30. I. emelet
Telefon 21-37, éjjel 20-58.

Postacsekkszámla: Zagreb, 46.692

Előfizetés ára 1 hónapra 18.— dinár,
3 hónapra 50.— dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

A nappali hőmérséklet nem változik lényegesen

Európaszerte tovább tart a hőmérséklet lassu javulása, a déleuropai esőzés is gyengülöben van. A tegnapi reggeli órákban gyenge ködképződés mutatkozott, éjjel a talajmentén néhány helyen még mínusz 5-8 fok hideget mértek. A hegyeken is tovább tartott az olvadás.

A legközelebbi 24 órára kissé felhős idő várható, egyelőre még reggeli ködképződéssel. A nappali hőmérséklet alig változik, éjszaka még gyenge fagy.

Vizállás

A Duna Hofkirchennél és Linz-Bécs között árad, máshol apad. Bajáig alacsony, lejjebb magas vízállású. Noviszádnál tegnap 440 centiméter volt a Duna vízállása. A tegnapielőtti helyzettel szemben 19 centimétert apadt.

— A noviszádi római katolikus hitközség közgyűlése. A noviszádi római katolikus hitközségi képviselőtestület szerdán este hat órától kilenc óráig igen élénk közgyűlést tartott. A képviselőtestület második szindikussává egyhangulag Kiss Gyulát a városi számvétség főnökét választották meg. Nagy vita fejlődött ki azon javaslat körül, hogy a hitközség szervezzen állandó ügyészi állást. Többen felszólaltak ez ellen és kijelentették, hogy a hitközségnek nincsen szüksége állandó ügyészre. A közgyűlés végre is úgy határozott, hogy nem szervezi meg az állandó ügyészi állást. Hanem majd csak jogi képviselőt fog választani a noviszádi ügyvédek közül.

— A bánási nyomda nyomja ezentúl a Dunabánási hivatalos lapját. A Dunabánási a Jugoszlóvenszki Dnevnik Noviszádra történt átköltözése alkalmával szerződést kötött a Dnevnik nyomdával, hogy a Dunabánási hivatalos lapját a Dnevnik nyomdájában nyomtatják és mint a Dnevnik melléklete jelenik meg hetente kétszer. A bánási ezzel akart a Dnevnik segítségére menni, azonban ez a segítség sem volt elég, mert a lap pénzügyi nehézségek miatt már a második hete nem jelenik meg. A bánási emiatt felbontotta a hivatalos lap előállítására vonatkozó szerződést és a Dunabánási hivatalos lapja ezentúl ismét a dunabánási nyomdában jelenik meg, teljesen önállóan. A dunabánási hivatalos lap legutóbbi számát a beogradi Vreme nyomdában nyomták és Beogradból szállították Noviszádra.

— Atvette tulajdonosa a Noviszádon talált lakk félcipőt. Tegnapi számunkban megírtuk, hogy a Magyar uccában jobblábás női félcipőt találtak. A cipőt egy jókedvű mas vesztette el hancurozás közben, s az esetet csak akkor vette észre, mikor megérkezett a cipő tulajdonosához. Tegnapi reggel már át is vették szerkesztőségünkben az elvesztett lakkcipőt, amely így egy napi késéssel érkezett el gazdájához.

Arak a budapesti terménytőzsdén és határidőpflacon. Budapestről jelentik: A terménytőzsdén a készáru piac irányzata gyengébb volt. Tiszavidéki buza legalacsonyabb árfolyama 17.15, legmagasabb 17.60, felsőtiszai 16.95-17.40, egyéb származású 16.65-17.00. A határidőpiac irányzata gyengébb volt. Buza márciusra 16.12-16.14, májusra 16.40-16.41, rozs májusra 12.34-12.36, tengeri májusra 11.52-11.53, májusra 11.72-11.74.

Deficités a szuboficai gázgyár

A szuboficai városi közgyűlés tegnapi folytatolagos ülésén hosszabb-rövidebb viták után minden pontját elfogadták a költségvetésnek. A legnagyobb vitát a gázgyár ügye keltette. Több képviselőtestületi tag azt kívánta, hogy

ha a gázgyár deficitel dolgozik, be kell szüntetni.

Végül is úgy döntött a közgyűlés, hogy bizottságot küld ki a gázgyár ügyvitelének felülvizsgálására és a bizottság jelentésétől teszi függővé a további tennivalókat.

Halálra ítélték a keszthelyi tanárnő gyilkosát

Keszthelyről jelentik: A nagykanizsai törvényszék három napon át a helyszínen tárgyalta Mindszenti János rablógyilkos bűnügyét, aki a tél elején keszthelyi villájában meggyilkolt és kirabolt egy idős tanárnőt. Mindszenti a bíróság halálra ítélte.

— Egy levél utja Petrovgrádtól — Petrovgrádtól, Petrovgradból jelentik: Érdekes levelet kézbe szitt ki a posta Baaden Hugó petrovgradi ékszerésznek. Egy brüsszeli ismerőse küldte a lapot és a következő címmel látta el: Baaden Hugó ékszerész, Petrovgrad, Südslavien. A belga posta figyelmét ugylátszik elkerülte a Südslavien szó, mert a levelet Oroszországba irányították. A március negyedikén keletkezett lap március nyolcadikán meg is érkezett Leningrádba, amelyet azelőtt Petrovgradnak hívtak. Ezt bizonyítja a levélen látható szovjet postabélyegző. A leningrádi posta akkor Jugoszláviába irányította a lapot.

— Megtámadta az uccán különváltan élő feleségét egy petrovgrádi lakatos. Petrovgradról jelentik: Pálfi József géplakatos nemrég elhagyta a felesége és magával vitte négy éves gyermeküket is. A férj több ízben kérte az asszonyt, hogy a gyermek kedvéért térjen vissza hozzá, azonban az asszony hajthatatlan maradt. Pálfi József tegnap délután az egyik uccában összetalálkozott feleségével, aki kézenfogva vezette gyermekét. Pálfi megállította őket, hogy megcsókolja a gyermeket. Az anya ezt azonban nem engedte meg, mire a férj kikapta az asszony kezében levő üres üveget és volt felesége fejéhez vágta. Az asszony súlyos sérüléseket szenvedett, Pálfi ellen megindították az eljárást.

— Uj műsor a Szlobodában. A Szloboda e hó 16-án, szombaton este, a szokott díszes és hangulatos keretben mutatja be szenzációs új műsorát, amelynek kiemelkedő pontjai egy akrobata-szám, egy világhírű táncos-duo s egyéb nivós és érdekes varieté számok. Asztalok rezerválása 20 óf telefonszám alatt.

Kérjen kitéjezetten

„SANITAS“ TOILETTE-PAPIRT

— Letartóztattak egy szuboficai tolvajt. A szuboficai rendőrség letartóztatta Marjanovic Pajó rovtomultu csavargót, aki betörést követett el Maties Milan lakásán. A tolvajt a bíróság fogházába szállították.

— Elhagyta az asszony — a Begába ugrott. Petrovgradról jelentik: Tegnapi este Lackó Aurél 20 éves écska munkás Petrovgradon öngyilkossági szándékkal a Begába vetette magát. Az öngyilkossági kísérletnek számos szemtanúja volt, akik közül Grusics Iva gazdálkodó a vízbe vetette magát és sikerült is a már fuldokló életuntat megmenteni. Lackót hosszas élesztés után sikerült életre keltetni. Elmondotta, hogy hosszabb ideig élt vadházasságban Iszakov Danica petrovgrádi asszonnyal, aki nemrégiben elhagyta és Petrovgradra költözött. Nem bírta az asszony nélkül élni, ezért bejött utána a városba és kérlelni kezdte, hogy térjen vissza hozzá. Az asszony azonban hallani sem akart róla, mire a szerelmében csalódott Lackó egyenesen a Begaparra ment és a vízbe vetette magát.

Bácspetrovoszelői hírek

A főszolgabíró Mainszki Szimó bankkönyvelőt a község házához hivatalnokká nevezte ki.

A járási gazdasági felügyelő megvizsgálta a képviselőtestület gazdasági bizottsága által vásárolt apaállatokat és a legnagyobb meglepedését fejezte ki.

A katolikus hitközség a tavasz beálltával a régi vásártéri mérleg helyén az új templom építését megkezdi.

A képviselőtestület pénteken közgyűlést tart, melyen a költségvetést tárgyalják le.

A községi előljáróság le akarja csapoltatni a vadvízes területeket és úgy határozott, hogy azoknak a magánosoknak, akik a község vízestalaju földjéből vásároltak, a község földjeivel együtt vízmentesíti a birtokukat. A munkálatokat tavasszal akarják megkezdeni.

A községi tisztviselői és egyéb állásokra kiírt pályázati határidő március 9-én járt le. A beérkezett pályázók közül az új tisztviselőket a legközelebbi rendkívüli közgyűlésen választják meg.

Topolai hírek

Megírtuk annak idején, hogy Kancsár Illés emusicsi telepes több társával mulatott, akik az ittas embert felültették egy szánkóra, az uton elvették pénzt és azután ledobták a szánkóról. A csendőrség megállapította, hogy a tettes Basics Tamás volt. Az ellopott 380 dinárt közben visszaadta Basics. A büntetőbíró 30 napi elzárásra ítélte Basics Tamást.

A topolai zsidó szentegylet Mózes születésének és halálának évfordulóját fényes ünnepség keretében ülte meg. Az istentiszteleten dr. Tennen Vojislav kerületi rabbi tartott beszédet és ez alkalommal megemlékezett a százéves hitközség eddigi elhunyt rabbijairól. Délután tisztújító közgyűlést tartottak, amelyen ismét Lusztig Ignác kareskedőt választották elnökké. A választmány tagjai a következők lettek: Adám Albert, Beer Soma, Balla Lajos, Blau Sándor, Hauser Dezső, Fischer Albert, Stern Kálmán, Szikely Ignác, Vig Vilmos, Mager Armin, Neumann Simon, Szirtes Sándor, Weisz József és Weisz Jakab, akik közül a legközelebbi gyűlésen választják meg az előljáróságot. A választás eredményének kihirdetése után Lusztig Ignác elnök megköszönte a hitközség egyöntetű bizalmát.

Bajmoki hírek

A községi előljáróság felkéri a lakosságot, hogy a kaliforniai pajzstetű irtásához szükséges védőszert minél előbb szerezzék be.

A bajmoki farsangi verekedésből kifolyólag letartóztatott Maties József és Patarcsics István szabadrábrahelyezés iránti kérvényét az ügyészség elutasította és így továbbra is letartóztatásban maradnak.

Vrbászi hírek

A vrbász-torzsa autóbuszvonal beszüntette a hajnali járatokat. Ezentúl az első autó reggel hét órakor indul Torzsáról.

A vrbászi telepes muzeum céljaira megindított gyűjtés szép eredménnyel járt. A lakosság számos fejlődéstörténeti tárgyat bocsátott a bizottság rendelkezésére. Különösen értékes a térkép és akta gyűjtemény, közöttük a csatornaépítés terve és egy pénzgyűjtemény, amelyben a település óta forgalomban volt összes pénzek megvannak. — A felépítendő szövetkezeti otthon céljaira a községtől a VSC pálya melletti szabad teret kérte.

Válogatott anyagokból készült az

ALBUS

HARANG-SZAPPAN

Ruhája szagos és fehér lesz tőle, mint a patyolat.

— Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz a bélmozgást csakhamar megélelenti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiűrti, a vérkeringést szabadabbá teszi és a gondolkodó- és munkaképességet emeli.

EGYESÜLETI ÉLET

A noviszádi cionista helyi szervezet a „Szloboda“ szálló színháztermében kedden, március 19-én purimestélyt rendez, amelyen szívesen látják a noviszádi zsidó társadalmat.

A vrbászi kereskedő és iparosifjak egyletének kiváló műkedvelő gárdája, vasárnap este „A hollandi menyecske“ című operettet mutatja be.

A Vrbászi SC műkedvelő gárdája a „Heidelbergi diákok“ című színdarab előadására készül.

A vrbászi ipartestületben Blum Frigyes a bor- és gyümölcsstermelő szövetség elnöke tart előadást a gyümölcsösökben végzendő tavaszi munkákról.

Miss VSC az idén Bischof Elza, udvarhölgyei Jovanovics Baba és Schmidt Erzsé.

A hajmoki iparosok és kereskedők köre március 24-én tartja meg évi közgyűlését.

Az adai kereskedők egylete szerdán tartotta meg közgyűlését, amelyen a következő tisztikart választották: Elnök Pecics Milivoj, alelnök Epstein Árpád, pénztáros Kopasz József. A választmány tagjai: Szmiljanski Dusan, Jakovljevic Nesztor, Dudvarszki Pero, Oficirovic Pájó, Lukics Zsivko, Szuboticski Sztevan, Tóth Ferenc és Drágin Miján.

Az adzsaai Társaskör évi közgyűlésén a következő új vezetőséget választották: Elnök Lescheditzky Ferenc, alelnök Sztrefanovics Trifun községi jegyző, háznagy dr. Lorencz Jakab, jegyző Radukics Bozsidar, ügyész Rausch Alfréd, pénztáros Morvai József, szertáros Krausz F. Antal, könyvtáros Leszmészter Lőrinc, a felügyelő bizottság: Pfiszter Ferenc és Pleesz Adam. A választmány tagjai: Dr. Ertl János, Csirics Petar, Jovanovics Bratiszlav, Csulina Ivó, dr. Jánossy Károly, Lukács Kálmán, Schaeffer Mátyás, Sararoics Toma, Ogrizek János, ing. Ertl Ferenc, Mink József, Paupert Antal, póttagok: Leinyeber János, Schweiszigut István, Rjesz József, Csór Lajos, Marschall János és Butter Mátyás.

MOZI

Madame Dubarry

XV. Lajos és Madame Dubarry szerelmét mutatja be az Apolló mozi mostani műsorán. Dolores del Río alakítja Madame Dubarry szerepét. Ez a csodálatos szépségű színésznő annyira tudja érzékelteni a francia király barátnőjének szerepét, hogy mindenki megismerheti játékán keresztül azt a kort, amely megelőzte a nagy francia forradalmat. Van a filmben számos nagy jelenet, amelyek elkészítése milliókba került és nagy hatással van a nézőkre. Dolores del Río mellett a többi színész is mind pompásan játssza meg szerepét. A női szereplők között csupa válogatott szépségű színésznő van. A darab külső kiállításán látszik, hogy a filmgyár nem kimélt költséget a film készítésénél.

A Madame Dubarry mellett teljesen új zsműrlés és kedves szórakoztató filmet vetít. A Madame Dubarry máától vasárnapig marad műsoron.

Ma nagyszabásu hangverseny lesz a Szlobodában

Gyorgyevics Dusan tenorista a zagrebi opera volt tagja és Csoszics Joszif a berlini állami opera és a bécsi Volksoper volt tagja ma este Noviszádon hangversenyt rendeznek. Az énekeseket Moes Milica kíséri zongorán.

Gyorgyevics és Csoszics március 6-án Beogradban a Kolarac népegyetemen rendeztek és nagy tetszést arattak. A beogradi kritika is a legnagyobb elismeréssel írt szereplésükről. A hangversenyre érvényesek a kedvezményes jegyek. Helyárak 3 dinártól 16 dinárig kaphatók.

—o—

A Szabó, a Maiszki, még az óra

Egyszer már láttam halottat közelről. Szegény Sanyink a díványon feküdt és halántékán alvadtan, hidegen, moeskosan száradt a vére.

Szabó Sanyi tizenhatéves kisdíák. — szerelmes, bolond öregember — agyonlőtte magát.

Elébe álltunk. Néztük a kezét, amelyet nem nyújt felénk többé, — izmos lábait néztük, amelyek már nem viszik az ellenfél kapuja elé a labdát és a haját néztük, melyet soha többé nem fésül meg az anyja reggel.

Út esztenlő kötött össze bennünket, együtt örültünk, együtt busultunk, együtt fenekedtünk. Aranyos pajtás volt az a hideg valaki ott a díványon, akít merev szemekkel néztünk, értelmetlenül.

És karján dölyfösen ketyegett a kis óra, mintha azt kalapálta volna gunyosan fölényesen: ejh, te mulandó ember, a gép vagyok én, a te alkotásod, aki erősebb ime, aki tul ól, aki örök!

— Nézzed, — monta Emil — az órája még él.

És akkor sirni kezdtünk.

*

Olvasom most, hogy ez a szegény Maiszki Péró, huszonkiléves pénzügyőr megállította zsebóráját és a halántékába lött. Legalább a saját órája nem érte tul.

*

Vajjon ki tudja, hogy mi viszi a revolvereket a halántékok felé s, hogy mi adja a kezekbe a kést.

Szereltem, fáradtság, nyomor, unalom? Kíváncsiság talán, vagy az örök holnapí félelem?

Vagy ez a rejtelmes ujjászületés, ez a tavasz?

Jó lenne beszélgetni egyszer olyannal, akiben van erő, ahhoz, hogy gyöngye legyen.

Beszélgetni vele és a szemébe nézni és azt mondani, — nagy darab véres husokat kell enned barátom, megölelni a lányt és nevetve tovább menni, füttyülni égzengésre, kacagni a nápsütésnek, nem törődni a holnapokkal és élni... élni...

Van-e, ami a te huszonkilenc évedet visszaadja, — az izmaid erejét, — a színeket, melyeket felisz a szemed, a dallamokat, melyek kísérnek öntudatlanul.

Van-e s mi van, ami felér azzal, hogy itt vagy s, hogy lehetsz!

Valahogyan ezt kellene mondani neki s azután, ha mégis elmegy... nagyon irigyelni.

*

A Hamletek ideje ez a mi időnk.

Komoly, lüsterkabátos öregurak az írő asztalok mellett, döngömellü munkások az állók mögött és földművesek napsütötte mezőkön, mind, megannyi Hamlet.

Fáradtak, unottak, koravének.

A lét, vagy nemlét nagy kérdése ez.

Gál László.

— Milom Erzsébet átvette elvesztett kék zításkáját. A Reggeli Ujság vasárnapi számában megintuk, hogy Noviszádon a Futuki uton női retikült találtak és behozták a szerkesztőségünkbe. A retikült tulajdonosa Milom Erzsébet közben Beogradba utazott. Édesanyja olvasta a retikülről szóló közleményt Petrovoszelón, s megkérte egyik noviszádi ismerősét, vegye át a kék zításkát, amely így rövidesen visszakerül tulajdonosához.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltolódása, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferencé József“ keserűviz, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt.

Színház

A Noviszádon szereplő szintársulat heti műsora

Péntek, március 15-én nincs előadás.

Szombat, március 16-án Vojnovics „Ekvinojcio“ című négy felvonásos drámájának bemutatója. Helyárak 3 dinártól 16 dinárig.

Vasárnap, március 17-én délután 3 órakor „Alt Heidelberg“. Erre az előadásra a kedvezményes jegyek nem érvényesek. Helyárak 3 dinártól 12 dinárig. Este nyolc órakor Gyidó, népszimű, a 7. gyalogezred zenekarának közreműködésével. Kedvezményes jegyek érvényesek. Helyárak 3 dinártól 16 dinárig.

Noviszádi terménytőzsde

Tegnap a noviszádi terménytőzsdén a következő árakat jegyezték:

Buza: 78 kgos 2 százalék bácskai 125—127, bácskai tiszai 131—133, tiszai uszályrakomány 133—135, felsőbánáti 125—127, délbánáti 122—124, szerémi 125—127, szlavóniai 131—133.

Rozs: bácskai 122,50—125.

Árpa: 65-66 kgos bácskai és szerémi 125—130, 67-68 kgos bácskai és szerémi 135—140.

Zab: bácskai és szerémi 90—92,50, szlavóniai 90—92,50.

Tengeri: bácskai gar. minőség 69—70, bácskai április—májusra 71—73, bánáti gar. minőség 65—66, szerémi gar. minőség indijjai partásban 69—70, szerémi április—májusra 71—73, uszályrakomány márciusra 70—71.

Buzaliszt: bácskai és bánáti nullás gg és g 197,50—217,50, kettes 177,50—197,50, ötös 157,50—177,50, hatos 140—145, hetes 112,50—117,50, nyolcas 80—85, szerémi és szlavóniai állomásról, nullás gg és g 195—205, kettes 175—185, ötös 155—165, hatos 137,50—147,50, nyolcas 80—85.

Buzakorpa: jutazsákokban bácskai és szerémi 81—83, bánáti 80—82, uszályrakomány 82—84.

Bab: fehér 2 százalék zsák nélkül bácskai és szerémi 132,50—137,50.

Irányzat: Változatlan.

Forgalom: Csekély.

* Szombori terménytőzsde

Buza: bácskai Szombor környéki 124—126, felsőbácskai 124—126, szlavóniai 130—132, szerémi 124—126, Tisza bácskai 130—132, Tisza bánáti 130—132, felsőbánáti 124—126.

Rozs: bácskai vasut 122,50—125.

Zab: bácskai vasut 87—89, szerémi és szlavóniai 88—90.

Árpa: bácskai 125—127,50, szerémi 125—127,50, bácskai tavaszi 135—140, baranyai tavaszi 135—140.

Tengeri: bácskai és szerémi vasut 69—71, április—májusra 72—74.

Bab: szokvány 135—140.

Buzaliszt: nullás gg és g 200—220, kettes 180—200, ötös 160—180, hatos 140—155, hetes 115—120, nyolcas 85—90.

Korpa: prompt 82—84.

Zsir: 1175—1275.

Irányzat: Változatlan.

A noviszád-kamenical helyi hajó menetrendje

A No iszád és Kamenica között közlekedő helyi hajó menetrendje március 1-től a további rendelkezésig a következő: Noviszádról indul minden hétköznap 6 15; 7 15; 8 30; 10 30; 11 30; 13 —; 14 —; 16 —; 17 —; 18 —; 19 —; 20 —. Vasárnap: 5 30; 6 30; 7 30; 8 30; 9 30; 10 30; 11 30; 13 —; 14 —; 15 —; 16 —; 17 —; 18 —; 19 —; és 20 —.

Kamenicáról indul hétköznap: 5 45; 6 45; 7 45; 10 —; 11 —; 12 30; 13 30; 14 30; 16 30; 18 30; és 19 30. Vasárnap: 5 —; 6 —; 7 —; 8 —; 9 —; 10 —; 11 —; 12 30; 13 30; 14 30; 15 30; 16 30; 17 30; 18 30; és 19 30.

Bíróhiány miatt nem kezdődnek meg a másodosztályu bajnoki mérkőzések a noviszádi alszövetségben

Az elsőosztályban három mérkőzést játszanak vasárnap

A noviszádi alszövetségben mint ismeretes március 17-án kellett volna megkezdődnie a tavaszi bajnoki szezonnak. Közbejött azonban az ismeretes bíróaffér és minthogy az idő mégis csak rövid volt ahhoz, hogy akár a legszorgalmasabb gyorsforralómódszerrel is bírót gyártssanak, a bajnoki szezon megkezdése elé komoly akadályok gördültek.

Az alszövetség intézőbizottsága legutóbbi ülésen úgy döntött, hogy egyelőre csak az első osztályban kezd meg a bajnoki mérkőzéseket, a másod-

dik osztályban pedig majd csak akkor, ha lesz elég bíró. Így vasárnap három elsőosztályu bajnoki mérkőzés kerül eldöntésre. Noviszádon a Rádnicski a Makkabival mérkőzik, Mitrovicán a Građanski a NAK-kal, Palánkán pedig a Szloga a Vojvodinával. A noviszádi mérkőzést a sabáci Stefanović vezeti, a mitrovicait a kátyi Komlós, a palánkait pedig majd egyik azok közül a bírók közül, akik a szombat-vasárnapi bíróvizsgát sikerrel leteszik.

Az adai Plava Zvezda gyásza. Adán 40 esztendőskorában meghalt Bartha István kiváló sportember, aki hosszú éveken át vezetőségi tagja volt a Plava Zvezdának. Oriási részvétellel temették el, koporsójánál Nemes Lajos bucsuztatta megathó be szédde az adai sportélet halottját.

Női tavaszi és esőkabátok

nagy választékban és olcsón kaphatók

Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon.

Megjelent Mihál bácsi leveleinek második könyve

Megírta már a Reggeli Ujság hogy megjelent Cziráky Imre Mihál bácsi legújabb leveleit tartalmazó könyve. Hogy a pompás humoru írásokat mindenki minél gyorsabban és kevesebb irka-firkálással megszerezhesse, alább szelvényt közlünk, amelyet kitöltve vagy a szerző Cziráki Fetter Imre, Staribeceji, vagy a Reggeli Ujság kiadóhivatala (Kralja Petra ul. 30 l) címére kell elküldeni, hogy a pompás könyvet gyorsan és biztosan megkapják.

A kitöltésnél a nevet és címet olvashatóan kérjük felírni, a nem kívánt részt törölni, s azután a szelvényt levelezőlapra ragasztva postáraadni.

SPORTHIREK

A petrovgradi bírók is kitarának. Petrovgradból jelentik: A petrovgradi bírótestület tagjai továbbra is kitaranak álláspontjuk mellett és egy bíró sem jelentkezett a főszövetség felhívására. Az alszövetség ezért a bíróhiány miatt március 24-ről március 31-re halasztotta el a tavaszi szezon kezdetét. Március 23 és 24-én szükségbíró vizsgáztatást tartanak és a mérkőzéseket már az új expresszbírók vezetik.

Graficsár hírek. Felkértek az alábbi játékosok hogy ma, pénteken este 6 órakor jelenjenek meg a játékos értekezleten: Franciszti, Kiss, Szlivka, Bódi, Reinprecht, Kakueska, Folkmann, Csavics, Bebjes, Pastyán, Csányi, Pintér, Vitéz, Kljer, Brankovics, Grujics, Grünenberg, Petrovics, Mandjes, Wellner, Frank, Popovics Cs., Popovics M., Popovics N. — Intéző.

Az Ilusztrovani Sportszki Liszt képes sportlap, a noviszádi alszövetség volt hivatalos lapja a további rendelkezésig beszüntette megjelenését.

Markovics Bózsó a többszörös válogatott noviszádi csafár Franciaországból visszaérkezett Noviszádra, de egyeztetésig nem játszhat, mivel Franciaországban proficsapatnak volt a tagja.

Az apatini Tri Zvezde vasárnap nyitja meg a tavaszi szezont. Vasárnap a szubotici Zsak csapata vendégszerepel Apatinban a Tri Zvezde ellen. Az apatini csapat felállítására még nem ismeretes, de valószínű, hogy több játékost fognak kipróbálni a második felidőben.

A Borovói SK Szuboticián. A szubotici Szand vasárnap sportprogramról gondoskodott. A Szand barátságos mérkőzésre hívta meg a Borovói SK-t és tárgyalásokat kezdett a kikindai Zsakkal is. Valószínű, hogy a borovói csapat lesz vasárnap a Szand ellenfele.

A szubotici Rádnicski közgyűlése. A szubotici Rádnicski sportegylet vasárnap délelőtt nyolc órakor a Zagrebacska ucca 4. szám alatti klubhelyiségben közgyűlést tart.

— Ha fáradt és izgatott, ha a hasban feszülés érzése kinozza és gyakori félelemérzetben szenved, akkor igyék reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait, esökkenti a mérges bélgázfejlődést s elhárítja a vértudulásokat.

MEGRENDELO-SZELVENY

Megrendelem Cziráky Imre „Mihál bácsi levelei” című könyvét:

egészvászonkötésben . . . 25 dinár
füzve 15 dinár

Pontos címe:

Vegyen részt a Reggeli Ujság heti keresztrejtvény pályázatán

Vizsintes: 1. Arany vers kezdő sora, utolsó betű híján (a nyíl irányában), 12. vatar, 13. Elutasító, 14. ezik, 15. A csónakos, 17. Őriz, 18. Sütő névelővel népiesen, 19. Két szó: tenisz-kellék és bűnözők, 21. Leány becenév, 22. Épít a jövőre, 23. L I, 24. GAR, 26. Lő, táviratnyelven, 27. Dian, betűi keverve, 29. Vissza: kettős mássalhangzó, 30. Az erdőt járja, 32. Egyforma mássalhangzók, 33. Valódi id. (fon.), 35. Férfinév id., 36. Kártya műszó, 38. Női név, 40. Ke . . . , 42. R T id., 43. Sajó mássalhangzó, 44. Masszázshoz használjuk, 46. Női név, hibásan (k-g), 49. Berlini állatkert, 51. Madár, 53. Két szó: nem élő és állatlakás, 54. Szája, 56. Német bányavidék, 58. Egy betűvel közbe, színvonal, 59. Zűrzavar, 61. Csak holnap, 63. Madarak, 64. Vissza: belga eredetű csehszlovák futballista.

Függőleges: 1. Híres mesék, 2. Teve, 3. Érzelem, 4. Vissza: Papi nagyság, 5. Akinek volt, 6. Jókai regény, 7. . . . ér, 8. Elgondolása, 9. Bibliai alak a Zsidónó c. operában, férfi szereplő, 10. Űs, 11. Id. férfinév, 16. Vissza: kezek államnyelven, 18. Másodparancsnok, 20. Orosz tulajdona, 25.

133. számú keresztrejtvény

Közlő: Sándor Mancí (Noviszád)

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
12		13							14		
15	16		17					18			
19						20					
21			22						23		
24			25		26			27	28		
29		30		31				32			
33	34		35						36	37	
38		39		40				41	42		
43		44		45		46	47		48		
49	50		51		52		53				
54		55			56	57			58		
59			60		61				62		
		63							64		

Öserdő id. (fon.), 28. I R A, 34. Ökör lesz belőle, mássalhangzó, 37. Filmszínész nő keresztneve, 39. Kicsinyítő képző, 41. A földműves teszi, 45. Giz, ikerszava, 47. Kiránduláson, autótutazáson, 48. Co , herceg nagykövet, 50. Mindenki azt hiszi magáról, 52. Képe . . . , 55. M . . . mod, 57. Vissza: egzotikus állat, 60. Kettős mássalhangzó, 61. Opium tartalmu növény mássalhangzó.

Keresztrejtvénytervezetet szívesen fogadunk. Kérésük csupán az, hogy a kockák száma függőleges és vízszintes irányban ne legyen több 14-nél. A tervezetet beküldők részvesznek a rendes heti sorolásban.

A megfejtéseket legkésőbb jövő hétfő este 6 óráig kell eljuttatni a szerkesztőségbe. A megfejtők között értékes jutalmakat sorsolunk ki jövő vasárnapi számunkban.

A megfejtő neve és címe:

MENTSÉTEK MEG LELKEINKET!

Tragikus tömegpusztulások a tengeren

(8)

»Minden ember a fedélzetre!«

— A víz előntötte az összes tankokat — jelentette sapadtan és reszkető ajkakkal — a tüzeket el kellett oltatnom, nem tart-hatjuk magunkat tovább! Számításom sze-rint a víz husz percen belül eléri a raktá-ra-kat és a gépházakat és a hajó úgy eltűnik a hullámokban, hogy egy macska sem me-nekül le róla.

— Jő — felelte a parancsnok. — Les-ington: Telefonálja ide a fedélzetmestert!

— Ez a szakállas, régi tengerész pillanatok alatt megjelent.

— Hány embert tud ön elhelyezni a mentőcsónakokban?

— Négy csónak az összeütkezésben használhatatlanná vált, — jelentette ez a hős szemrebbenés nélkül — maradt tizen-kettő és ezekkel kilencszáz egyént el tudok szállítani. De eggyel sem többet!

— Rettenetes — mo'yogta a parancsnok — vagyunk vagy két és félezen!

— Ha a személyzet a hajón marad, az utasok nagy része megmenekül, — dörögte a fedélzetmester elszántan, mire a parancsnok megölelte és megcsókolta. — A csóna-kok rendben vannak, élelmiszereket, vizet lámpákat, mindent elhelyeztünk bennük.

— Akkor hát... menjünk, uraim! — ren-delkezett Smith és alakja összegörnyedt. A szerencsétlen ember abban a pillanatban öregedett meg, mikor tudtára adták, hogy legalább is ezerhatszáz embernek a hajón kell maradnia! Én ekkor azt éreztem, hogy a torkomon keresztül ölmöt öntenek a lábamba; alig bírtam elvonszolni magamat a szörnyű távirószobából, ahol élesen sziszegtek a gépek, dolgoztak a billentyűk és a hős távirások cigarettázva viaskodtak a rájuk elsősorban váró halállal.

— Remélem, uraim, — így szólt hozzájuk Smith — tudják a kötelességüket. Ki-tartani az utolsó pillanatig! Mi hárman va-gyunk az utolsó, akik ezt a hajót elhagy-hatják! Nem jövök többé ide, uraim. A kezüket, uraim! — S a három rettenthet-ten tengerész az életben utóljára fogott ke-zet egymással. Aztán kiléptünk az éjszaká-ba s a parancsnok körülnézett a sima tenge-ren. Csodát várt! Valahonnan egy parányi fénypontot, ami mellett máskor elsiklik az ember, de, ami most életet jelenthetett vol-na... de a tenger elhagyatott volt és fensé-gesen egyhangú! Sehhol semmi, csak az uta-sok fedélzetén a lárma... a harmadosztá-lyon nagy zsbivásár... ezek mindenüket el akarták vinni... valahol egy lövés dörrent... verekedés zaja hallatszott... s a parancsnok keserűen szólalt meg: — Most majd megis-merheti az emberben rejtőző állapot és az intelligencia híjján való ember alacsony-ságát, Lessington!

— Itt volt az utolsó pillanat. A víz már régen elérte, sőt el is hagyta a hajó oldalán alkalmazott mélységmérő összes fehér vona-lait és immár a fedélközre nyaldosott fel. Erre Smith elővette a pipját és három har-sány fütty-jel tudatta a személyzettel, hogy az utasokat fel kell engedniök a fedélzetre. Fel is hangzott azonnal a hívó szó: „Min-den ember a fedélzetre!“

Ime, az Ember!

— Azt az állati tumultust, azt a fékte-len rohanást, melyben mindenekelőtt a gyer-mekeket és nőket taposták le durva férfiak harmad- és másodosztályon: azt hiába ki-

vánná, nem tudnám megfelelő szavakkal el mondani. Erre csak köpni lehet egyet és káromkodni! Igaza volt a parancsnoknak: nincs szörnyűbb a műveletlen embernél! Rosszabb, mint az állat! Csak akkor elvisel-hető, ha mindene megvan és nincs követelni-valója, de még akkor is követel... mindig többet... mindig lehetlent!

— A harmadosztályon a második tiszt vette át a rendelkezés jogát és azt kemé-nyen is tartotta. Ökölesapások százai hul-lottak az utasokra s a matrózok nem fukar-kodtak a veréssel, ha erre ok adódott. Mint egy megvadult csorda özönlött elő ez az ala-csonyrendű embertömeg és mindenáron és mindenkit megelőzve a csónakokra akarta vetni magát. Am a csónakok előtt szemben találtak magukat a kormányosokkal, akik ugyancsak helyre legényeknek bizonyultak és úgy visszavetették a csordát, hogy az nyomban megszélidült.

— Közben a Titanic dőlni kezdett a baloldalára. A tisztok megkezdték a mentő-övek kiszolgáltatását. Összeterelték az ösz-res gyermekeket, akik a fedélzetmester uta-sítására szerint egy-kettőre a csónakokba kerültek. Aztán a nők következtek. A ten-gerésztisztek halálosan nyugodt táborával együtt dolgozott Astor milliárdos és Butt őrnagy is. Eppen ott álltam a csónaklejáró-nál, mikor Astor, ez a hihetetlen lelkierejű hős, besegítette ifju, gyönyörű feleségét e-gyik csónakba és mikor az maga mellé hívta zokogó hanggal, csak ennyit válaszolt: — A viszontlátásra Newyorkban! Nekem még dolgom van itt, remélem, megért engem!

— Isten önnel, James, szerelmem, — válaszolta az asszony, — a viszontlátásra, ha nem is Newyorkban, hát akkor a másví-lágon!

— Többet nem hallottam. Mindnyájun-kat elsodort a közelükből a munka. Az asz-szonyok és lányok sorának seho'ysem akart vége lenni. Immár a kilencedik csónaknál tartottunk, mire a nők egytől-egyig bizton-ságba kerültek. Csak egyetlen egy asszony maradt a hajón s ez Strauss Izidorné volt. Mikor be akarták emelni őt is, elhárította karjainkat és így kiáltott:

— Egy hosszú, küzdelmekkel teli éle-tet éltem át az urammal. Együtt nélkü-lőztünk s a jólétben is együtt örvendeztünk. Most hagyjam el? Engedjenek hozzá, uraim én velem megyek, vagy vele halok meg.

— Köszönöm, — hebegte a milliomos öregember és szeméből sűrűn hullottak a könnyek arra a ráncos, aszott kézre, melyet most többizben megcsókolt.

»Közelebb Hozzád, Istenem!«

— Mialatt a roskadásig megtöltött csónakok lassan eltávoztak a hajótól, melyen az összes villanykörtek égtek és tündéri fénybe borították a környéket, — megje-lent nálunk a főgépész és leadta új jelenté-sét, — baloldali víztankok teljesen megtel-tek és a víz elérte a kazánok szintjét, — mondotta. — Alig hiszem, hogy a robbaná-sokat megakadályozhassam. A kazánok még forrók, és... adja a kezét, parancsnok. Az én helyem a gépházban van és azt hiszem...

— Hallgasson, Bruce és bizzon Isten-ben. Ha mindenki elmegy innen, mi ketten itt maradunk! Eljen Anglia! Eljen a király,

— Eljen... a... király! — mo'yogta a főgépész s a következő pillanatban már el-tűnt, elsodorta előlem egy állati tömeg, a mely most a másodosztályu folyosók felől tört elő' kikémlelte, hogy immár alig ma-radt mentőcsónak és ezeket akarta minden-áron hatalmába keríteni. Az oktan ember-csorda át is törte a vonalat, amit a kormá-nyosok eddig szilárdan tartottak. Beleg-ráltak egyik csónakba és késsel vágták át a tartóköteleket! A csónak vízrezuhant, többet a hajó oldalához lapított, végül fel-fordult. A jelenlevők borzadva szemlélték a történeteket s a parancsnok, aki szoborként állt a helyén, a magasfedélzeten, kiadta az utasítást a löfegyverek használatára. Sor-túzek roppantak, emberek estek el, de a tömeg most már nem hátrált meg. Látták, hogyha a hajón maradnak, nem menekülhet-nek. Akadtak bátrabbak is, akik hordókat gurítottak elő és tutajokat igyekeztek ösz-szeállítani. A hajóácsok és asztalosok úgy dolgoztak, mint igazi hőroszok. Két ilyen tutajt le is engedtek a vízre, egyik szeren-csésen el is indulhatott, de a másikat meg-rohanta a tömeg és vele együtt zuhant alá, hogy azonnyomban széjjelmenjen. Az embere-k százai nem bírták a helyzetet idegekkel és mentőmellényüket felesérolva a tengerbe vetették magukat. Hogy miért? Arra aligha tudtak volna választ adni. Hiába magyaráz-ták meg nekik, hogy a víz hőmérséklete alig van a fagypontra fölött néhány fokkal és hogy az uszkálóknak feltétlenül meg kell fagyniök a vízben! Hol innen, hol onnan hal-latszott egy-egy bőszi kiáltás s utána jól láttuk a zuhanó emberi testeket a mélybe esni.

— Lessington! — parancsolt rám a pa-rancsnok, — rendelje ide az összes zene-karokat! Siessen!

— Nagy munka volt a rémült pincér-zenészeket előkeríteni. Végül is ott állt az egész csapat a csónakok előtt, melyek kö-rül a legvadabb közelharc folyt. — Szedjé-tek elő a hangszereket és játszatok vallásos dalokat! — rivált rájuk a parancsnok, mire a zenekar rázendített a „Közelebb Hozzád Istenem“ — kezdetű egyházi énekre, melyet mi, tengerészek, büszkén és félelem nélkül velük énekelünk. Sőt, a távolodó csóna-kokból is felesendült a dal száz és száz nő ajkáról. Ezek az ajkak néhány órával ezelőtt még csókra nyitak, a karok, melyek utolsó Istenhozzádöt integettek a hajón ma-radt férfiaknak, alig két órával ezelőtt még büszkén és gondtalanul ölelték a fehérkesz-tyűs férfivállakat és kifogástalan frakkokat táncközben...

Pontosan két óra husz perckor...

— Végre minden csónak a vizen volt. Szócsöveken át utasítottuk a boldog tenge-részeket, akiknek vezetésére a csónakokat bízták a tisztok: evezzenek legalább is há-romszáz méternyi távolba a hajótól. Mint valami sötét gyűrű övezte körül a Titanicot a csónakok sokasága, melyek a feléjük usz-káló, dermedt férfiak közül sokakat kiha-lásztak s melyeket a folyton dolgozó fény-szórók tündéri fénybe borítottak. Közben engem a parancsnok a szikratávirószokhoz küldött.

(Vége következik)

AVALA MOZI, SZUBOTICA
TELEFON 7 CIRIL ES METOD-TÉR 19 TELEFON 7

Csütörtöktől, március 14-től
Hangos heti hirdető! — Hamupipőke!
Színes rajzfilm. Főszereplő: Betty Boop.

Dél rózsája
Strauss János halhatatlan operettje.
Főszereplők:
Csikós Rózi és Paul Hörbiger
Jegyelővétel délután 9 órától.
Előadások kezdete: 4, 6.15 és 8.30 órakor.

*Pentek este
Hálócsosora
Vass Esteromben*

Heti keresztrefitvénypályázatunk
részvevői között az alábbi jutalmak közül sorsolunk ki nyerményeket:

- 1 pár finom női harisnyát, vagy 3 pár térfizoknit a **KLEIN EUGEN cégtől.**
- Egy tégely „Vitamin“-krém **Kozmetika »Léda«**
Noviszád, Kr. Petra 7.
- Gőzondolálás 8 hónapos tartóssággal **Ikalac Pavle**
többszörösen kitüntetett fodrászműtermében, Futoski 42.
- 1 matróz gyermekruhát 2-5 éves leánynak vagy fiúnak **Papp József**
speciális gyermekszabótól, Kralja Petra 15.
- 3 könyvet az **ANTIKVAR MENAHEM PADO**
könyvkereskedésből, Kralja Petra 20.
- Egy prima vörös bicikli belső gummi **ENGL I DRUG**
kerékpárszaküzlet és javítóműhelyből, Futaki ut 8
- Beretválás hajvágással, fejmosással vagy női onduláció **Lehoczky Mihály**
fodrászműtermében, Jovana Szubotica 23.
- 1 darab fényképezőgépet a **Baria i Drug**
fotószaküzletéből, Dunavska u. 17.
- 50 kg. tüzfát házhoz szállítva a **Bratya Krajacsevics cégtől**
- Gőzondolálás 8 hónapos tartóssággal **Jurik Jovan**
többszörösen kitüntetett fodrászműtermében, Futoski put 16
Telefon 94-39
- Két könyv izléses vászonbátóését **a Jevrejszka ucca 6. szám**
alatti könyvkötőben
- Egy pár női cipőt a **Toiveth Gusztáv cipőáruházától**
Noviszád, Kralja Alekszandra ucca 7.
- 1 drb. „Pils“ védjegyjű rozsdamentes konyhakés **Horváth és Prisztay**
vaskereskedésből, Futoski put 40

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETUS 2— dinár.
A legkisebb apróhirdetés ára 10— dinár.

A keretes hirdetések ára hasábmilliméterenként
1. a hirdetés oldalán 0.80 dinár
2. a szöveg részben 2.00 dinár.

Többszöri hirdetésnél ismétlődést engedményt adunk, az állástkeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A február 20-án életbeléptetett új hirdetés adó a hirdetőket terhel.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldött postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel.

APOLLO

Március 14, 15, 16 és 17-én.
Csak felnőtteknek!!

Madame Dubarry
szerelmi kalandjai
Finom pikantériák XV. Lajos udvarában. Cím szerepben az isteni Dolores del Rio
Víg élmények, kómikus jelenetek könnyűek megnevetetik a nézőt

Jön! **Március 15-én** Jön!

Szöke Szakáll
noveló este (Sie werden lachen!)

Kereslet

Szerbül beszélő gyermek-ten házaspár házmesteri állást kaphat. — Noviszád, Futaki ut 91. 597

Kiadó

Aprilis elsejére kerékpárral rendelkező kifutófiút felvesz Farkas és Durbeck nyomda, Noviszád, Zselyez-nicska 30. 591

Ügyes MEHANIKUS házmesternek kerestetik. Cím a kiadóban. 593

Jókarban levő kirakatot rolóval megvételre keresek. Fehér, Masarykova 20. 592

Zsák

ponyva, zsinég legolcsóbban **AVRAM SCHIFF**
zsák és ponyva-kölcsonzónél

Afrik, Ioször és Iotakarók
gyári Iorakata

HEVEDEREK, TOMLÓK STB.
NOVISAD Telefon 24-03
Telegr. Jutekili

Kérjen áralánlatot!

1 pár finom selyemharisnyát vagy 3 pár térfizoknit **Az olcsó Perepatits-tól**
Noviszád, Futaki ut 27.

Beretválás hajvágással **Klemm Ferenc fodrásznál**
Noviszád, Safarikova 23.

Keresem moratóriumos nagybankok **betétkönyvét**, azonnal készpénzzel fizetem. — **Szemő** iroda, Szubotica, Antunovicseva-ucca 11. 71

Noviszádon a Vojvodjanszka ucca 27. sz. villában 4 szobás **modern lakás** május 1-ére kiadó. Bővebbet Rosenbaumnál, Nyege-seva ucca 6. 586

Különte

Ufázó urak figyelmébe! Szuboticán a „Park Hotel“ szobái fűtve vannak. Olcsó, leszállított árak. Tisza, szép szobák. Elsőrendű konyha. Garázs. Telefon 70. **KÖZPONTI FÜTES!** 190

Aki gyümölcsfált rendszeren óhajtja kezelni, ápolni és azt akarja, hogy a gyümölcsstermesztésben öröme és haszna is legyen, az okvetlenül rendelje meg a 110 oldalas Gyümölcsstermesztési és gyümölcsfá-védelmi kézikönyvet, amely 15 dinár előzetes beküldésével megrendelhető: A MUNKÁ gazdasági lap kiadóhivatalánál, Szubotica. — E könyv minden jobb könyvkereskedésben is beszerezhető. 358

Szubotical kiadó-hivatalunk minden nap reggel 1/2 9—2-ig és délután 4—7-ig tart hivatalos órákat

ODEON
Március 15—16—17-én

És miénk a jövő!

Cecil B. de Mille legújabb remekműve.
A fiatalság nagy harca a fővárosi gonosz-tevők ellen. — 5000 új arc! 5000 új sztrá!

Előadások 5, 7 és 9 — vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Jön a szezon nagy attrakciója:
Wachsmuseum

GRADSKO POGLAVARSTVO, NOVI SAD
Broj 13088. 12. marta 1935. god.

Oglas

Poglavarstvo opštine grada Novog Sada izdavlja će putem javne usmene licitacije ishranu i pranje rublja ubogalja u Grad. domu ubogih na dan 23 marta 1935 god. u 10 sati pre podne u kancelariji Grad. ekonomskog odeljenja, Kralja Petra ulica broj 25, u dvorištu leveo.
Pobliži uslovi mogu se videti u kancelariji Grad. ekonom. odeljenja svakog dana za vreme zvaničnih časova.
Dr. BOROTA s. r.
pretnednik.

Akik a könyvvezetést
gyorsan és biztosan megakarják tanulni, azoknak most alkalmuk nyílik erre. — Érdeklődők irjanak:
Borbély Lajos, könyvszakértő
Noviszád, Nikola Tesla ucca 7.

FOTO BOULEVARD
WOLLBERGER KAROLY

Modern felvételek izléses, művészi kivitelben. Noviszád, Bulevar Kraljice Marija (Letič-palota). **Amatőr felvételek legolcsóbb kidolgozása.**

Uj sorsjáték! **Uj reménység!**

I. osztály huzása apr. 9 és 10

1 jutalom! **50.000 nyermény!**
Minden második sorsjegynek nyernie kell!
Legkisebb nyermény 1.000 Din. Vásároljon rendszeren sorsjegyet a jólismert szerencsés meghatalmazott **időruzlónál!**

LUSTIG LAJOS banküzletében
Noviszád, Kralja Alekszandra ucca 13.

Egy női kalapalkítás **Holender Jelena**
kalapszalónjából, Postanszka ucca 8.

Egy darab csavarceruza **KARDOS** könyv-, papír-, irodal és iskola-kereskedéstől, Futaki ut 13. sz.

10 különféle Mignon süteményt a **Mignon (Horváth Károly)**
cukrászdából, Jevrejszka ucca 15.

Női bundaalkítás a legújabb divat szerint vagy javítást **Welker György**
szűcsmesternél, Noviszád, Kralja Petra ul. 5.

Egy fényképet a **Foto Iván műteremből**
Noviszád, Futoski put 6. I. em.

Villanyondolálás **Raffay László**
diplomával és aranyéremmel többszörösen kitüntetett fodrászműtermében, Vilsonov tré 7.

Vásárláskor
saját érdekében hivatkozzék a **Reggeli Ujságra!**

A szép Simongáthy-lányok

A Reggeli Ujság REGÉNYE

IRTA: FALVAY ANDOR

Az utolsó éjszaka

— Aztán meg — folytatta szomorúan az özvegy — holnaptól kezdve már Villám nem a miénk... Csak nem leszel tolvaj vén-ségedre?... Csak nem akarod ellopni a másét?...

Orbán bünbánóan és megszegyenülten lehajtotta a fejét.

— Most pedig tessék lefeküdni és aludni! — szólt az özvegy. — Friss emberje van szükségem holnap.

Orbán felkapta a fejét és a szemébe nézett urnőjének.

— Hát a tekintetes asszony miért nem alszik?!... A tekintetes asszony miért nem tud aludni?!

Simongáthy né a vén szolga mellé lépett végigsimogatta hófehér haját és kérlelni kezdte:

— Azért mégis itt volna már az ideje hogy lefeküdjünk miná a hárman...

— Nyugodalmat jóéjszakát kívánok, — mondta lehajtott fejjel Orbán és csöndesen indult a szobája felé.

Simongáthy né és Luca bement a kastélyba.

Anya és lánya megígérték egymásnak, hogy most már lefeküsznek ők is és aludni fognak. Vagy legalább is aludni próbálnak.

Megesóolták egymást és mindketten a saját szobájukba mentek.

Félig be is tartották egymásnak tett ígéretüket.

Mert — lefeküdtek...

Csak épen az alvás nem következett be. Elkerülte őket az álom.

Vagy talán ők hessegették el maguktól?

De azért a virradat és a reggel így is elérkezett.

Verőfényes, csodálatosan szép és tiszta reggel lett. A nap úgy csillogott, mintha ki fényesítették volna. Az égboltozat olyan tiszta kékbe öltözött, mintha az elmúlt éjszakán kis angyalok csillagkefékkel kifestették volna köntösét. A fák és a fű, a vetés és a virágok harmatban mosakodtak meg, hogy ünnepi köntösbe pompázhassanak.

Pedig csak hétköznap volt. A pünkösdi kettős ünnepe utáni első hétköznap.

Simongáthy né, Luca és Orbán úgy sürgött-forgott, olyan serényen tett-vett, mintha ezernyi dolguk volna. Pedig nem volt más semmi teendő, ami rájuk várt. De így akarták kikerülni a kényszerű némaságot, amelyek szomorúsága elviselhetetlen lenne.

Mert még egy nagyon fájdalmas dolog várakozott rájuk.

Az új tulajdonos érkezése, akinek átadnak mindent, szépen, sorjában, leltár szerint. A kastélyt, a birtokot, az állatokat, a fákat, a földeket, mindent. Már ahogy dukál ilyenkor.

Az új tulajdonos kilenc órára jelentette be érkezését.

Ahogy közeledett ez az idő, mindhár-
muk idegessége egyre fokozódott. Mindent kiejtettek a kezükből, amit megfogtak. Megbotlottak a széklábakban és feldöntötték. Orbán az ajtó helyett többször a falnak ment neki.

Kilenc óra felé pedig ugyszólván minden percben a kapuba szaladt, onna npedig visz-

szta. Hogy megnézze, jön-e már az új tulajdonos.

— Bár sohasem jönne! — sóhajtott a magában.

Pont kilenc órákor kocszörgés hallatszott.

— Nézd meg, ki az? — mondta Simongáthy né, pedig nagyon jól tudta, hogy ki jön.

Orbán újra kiszaladt a kapuba, de most már nagyon sápadtan érkezett vissza:

— Itt van!... Itt van!... — jelentette lihegve.

— Luca, menj a szobádba, — mondta Simongáthy né. — Ezt elintézem én, egyedül. Orbán, read sines szükségem...

Luca örült, hogy elmehet. Orbán se várta, hogy kétszer monlják neki.

Simongáthy né méltóságteljesen leült a tornác sarkába, egy karosszékbe. Még a lelke is remegett, de igyekezett uralkodni magán.

A kapu felől kemény döngésű, hatalmas erejű férfileptek hallatszottak. Megérkezett az új tulajdonos!...

„Takarodjék!...“

Ötvenéves, hatalmas termetű, széles vállu és döngő léptű férfi jött fel a tornác lépcsőjén.

Sötétbarnára sült koponyája úgy csillogott, mint egy bronz-golyó, de nem a kópaszágtól, hanem mert állandóan nullásgéppel nyiratta a haját. Boltozatos homloka alatt két olyan villogó szem égett, amit csak az akarat és az erő kettős tüze gyújthat ki a lélekben. Vöröspiros szája fölött koromfekete bajusz sötétlett. Két válla olyan izmos domborodású volt, hogy egy kis tulzással, minegyiken egy-egy liszteszsákot cipelhetett volna. Mellkasa és egész felső teste biztos és diadalmas bástya volt a két láb oszlopán amik óriások lábainak is megfeleltek volna. Nyugodt, tempós járása elárulta azt a férfit, aki csak a maga erejébe bizik, de úgy bizik benne, hogy száz ellenséggel is föl merné venni a harcot.

Nyugodtan jött föl a lépcsőn, megállt a tornác szélén, kalapját levette és anélkül, hogy a fejét megbiccentette volna, komolyan köszönt:

— Jó reggelt kívánok!...

Ez a mély hang, ez az egyszerű köszönés úgy zengett ebben a napfényes délelőttben, a csöndes tornácban, mint valami vezényszó... Mint valami parancs, aminek azzonnal és feltétlenül engedelmeskedni kell.

Simongáthy né legalább is olyannak halotta és érezte. Nagyon jól tudta, hogy ez az egyszerű köszönés tulajdonképpen vezényszó, amit így is lehet mondani:

— Most azután tessék szedni a sátorfát és kitarodni innen!...

De azért mosolyogni próbált és így fogadta a köszönést:

— Isten hozta, kedves Váraljai!

A férfi nem mozdult. Ott maradt a tornác szélén és várta, hogy az özvegy közelebb hívja és hellyel kínálja meg. Simongáthy né azonban mindenre inkább gondolt, mint az udvariassági formák betartására. Hiszen ez a férfi nem látogató, hanem ellenség!... Nem vendég, hanem tulajdonos!... Nem kedves ismerős, hanem gyűlölt idegen!

A férfi várt, aztán fölényes mosoly szaladt az arcára, amikor csöndesen megkérdezte:

— Megengedi, hogy közelebb menjek?

— Istenem, milyen udvariatlan vagyok, nevetett idegesen Simongáthy né. — Még hellyel se kínáltam meg... Üljön le, kedves Váraljai... Üljön le, hisz ebben a kastélyban most már maga van itthon és nem én!...

A férfit sértette ez a hang és ez a mondat, azért igyekezett megőrizni nyugodtságát. Közelebb jött és mielőtt leült volna így szólt:

— Tévedni tetszik... Ebben a percben és ebben a helyzetben még özvegy Simongáthy Bálintné a kastély és birtok tulajdonosa...

— De a következőben?... — szisszent fel fájdalmasan az özvegy.

A férfi azonban nem zavartatta magát ezzel a kérdéssel.

— Egyelőre tehát — folytatta nyugodtan — úgy foglalok helyet, mint Simongáthy né vendége.

— Ha annak érzi magát, én nem bánom — mondta maró gunnyal az özvegy.

— Nagyon kerem, hagyjuk ezt a hangot — szólt hűvösen a férfi. — En, Váraljai János, azért jöttem most ide, hogy a megkötött és mindkettőnk által aláírt adásvételi-szerződés értelmében, átvegyem ezt a kastélyt és ezt a birtokot... Hangsúlyozom, hogy adásvételi-szerződés révén lettem tulajdonos és nem család vagy pláne rablógyilkosság útján... Elvárhatom tehát, hogy úgy bánjannaak velem, mint egyenrangú féllel! Nagyon belenézett az asszony szemébe.

amikor jelentősen kérdezte:

— Remélem, ebben igazat ad nekem?...

Simongáthy né úgy nézett vissza, hogy a szeme villáma, ha ölni lehetne vele, már régen halálra döfte volna ezt a férfit. Semmi elfogadható oka nem volt erre, nem birtok uralkodni kigyulladó érzésein. A simongáthy birtokot tulajdonképpen ő ajánlotta fel eladásra és Váraljai János erre az ajánlatra jelentkezett. Örülnie kellene inkább, hogy az egész ügylet minden alku nélkül, teljesen simán sikerült. Váraljai huszonnégyórás gondolkodási időt kért és azután szó nélkül megadta az ő által kívánt vételárat. Még az időpontot is ő határozta meg, mert a vevő nyugodtan várt volna tovább is.

— De azért mégis, mégis csak ez az emberé lesz ez a gyönyörű kastély és ez a birtok, — kavartak lelkében a gyötört gondolatok. — Ez a Váraljai János lesz az új simongáthy Simongáthy Bálint ősi földjén!... Ez rántja ki az illető talajt a Simongáthy-lányok lába alól!... Az ő léptei fognak döngeni ezekben a szobákban, ahol minden padlódeszka, minden butor, minden téglá ezer és ezer édes emléket őriz magában... Ő fogja leszedni a fák gyümölcsét, amiket Bálint ültetett... Ő fog aratni a simongáthy határban... És ő fog talán duhaj mulatságokat rendezni ezen a tornácban, ahonnan valamikor Simongáthy Bálint meleg hangja szárnyalt föl a csillagos égboltozat felé... Ő lesz az ur, én pedig mehetek!... És ez olyan szörnyű, olyan borzasztó, olyan rettenetes!...

(Folytatjuk)